XVI. évf. 163. sz. ÁRA 3 LEI HÉTFŐ, 1940. július 22.

Déli Hirlap

A bánsági magyarság napilapja, mely a kora reggeli órákban jelenik meg a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével
Dr. VUCHETICH ENDRE vezetésével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: TIMIŞOARA I., Bratianu-tér 3.

A Timis-Torontal-i törvényszék időszaki lapok nyilvántartásában történt bejegyzés száma: 83 (Dos. No. 934/1938.) Telefon: 28—10.
Dr. VARNAY ELEMÉR felelős szerkesztő.

A pályaválasztás szerepe a magyarság életében

Befejeződött az iskolai év. Szülők, fiúk, leányok ezren és ezren töprengnek azon a kérdésen, melyik foglalkozás volna a legmegfelelőbb? Érdemes-e tovább tanulni, megéri-e a jövőben elérni vélt előny a fáradságot és kiadást, amivel a továbbtanulás jár, létezik-e tényleg ez az előny, hátha később még hátrányos is a diploma a megélhetésre? A kérdés megválaszolása annál nehezebb, mert nem a jelen viszonyokat kell tekintetbe venni, hanem azt szeretnők, hogy gyermekeink megélhetését úgy alapozzuk meg, hogy tíz, húsz és harminc év múlva is boldoguljanak. Ezt a kérdést mindenkire egyénileg kell elbírálni, de azon felül bizonyos mértékig igyekezni kell a jövőbe látni, mert egyes foglalkozási ágak fejlődnek, mások visszafejlődnek és tekintetbe kell venni azt is, hogy a legújabb irányzatok a mai társadalmat rövidesen átalakíthatják, amire példa Németország és Olaszország.

A legjobb megélhetést azok a foglalkozási ágak fogják nyújtani, amelyekre fokozottabb mértékben szükség lesz. A minden irányban való gépesítés a műszaki foglalkozásoknak ígér jövőt. A falunak szükséges és ezért valószínű fejlődése rengeteg elhelyezkedési lehetőséget, még zavaros időkben is nyugodt megélhetést fog biztosítani. Eljön az idő, hogy minden falunak meglesz az orvosa, fogorvosa, gyógyszerésze, szülőotthona, vagy legalább bábája, szövetkezeti boltja és vendéglője, hitelszövetkezete, értékesítő szövetkezete, iparosai, gazdakörei, földművelési szakembere, kultúrháza, könyvtára az iskola és az egyház mellett.

Határozottan megállapítható az összes nemzeteknél, többé-kevésbé az a törekvés, hogy minden foglalkozási ágban a saját embereiket akarják látni Ez újabb elhelyezkedési lehetőségeket ad ifjúságunknak. Valamikor természetes volt, hogy a vasmunkás német, a zenekari zenész cseh, a téglavető cigány, a kereskedő és gyáriparos zsidó, örmény, vagy görög legyen. Ma minden nemzet küzd az idegenek által kisajátított foglalkozási ágak visszaszerzése érdekében.

A legfontosabb és legtöbb jövedelmet hajtó foglalkozási ágakban számarányunkon mélyen alul vagyunk képviselve. Gyáriparosunk, egyet kivételtől eltekintve, nincsen. Sőt a gyáriparban alkalmazott magyarok száma is, főleg jobb pozíciókban, csökkenőben van. Ezen nem tudunk jelenleg segíteni, de dolgoznunk kell ebben az irányban, későbbi progaamunkba fel kell vennünk. Örüljünk, hogy van néhány nagyiparosunk és hogy néhány iparosunknak sikerül műhelyét lassankint ide fejleszteni, támogassuk őket lehetőségeink szerint. Gyárüzemek vezetéséhez annyi hozzáértés, egyéni rátermettség munkabírás, tapasztalat, széleslátókör, tapintat stb. kell, hogy csak kevesen tudnak megbirkózni olyen faladattal. Ezek a tulajdonságok talán még fontosabbak itt, mint a tőke. Tehát téves azt hinni, hogyha tőkénk volna, volna gyáriparunk is. Hosszu éves gyakorlat, komoly műszaki és kereskedelmi előtanulmány elengedhetetlen előfeltetele a sikeres gyárvezetésnek.

A kereskedelem azonban megérdemli, hogy részletesebben foglalkozzunk vele, mert itt a tennivalók világosak és rövid időn belül eredményeket igérnek. Jövedelmünknek legnagyobb részét kereskedőknek adjuk oda árukért. Ha én száz lei-t ott hagyok a kereskedő boltjában, tíz, húsz, vagy harminc lei az övé, mint haszon. A többit arra fordítja, hogy új árut szerezzen be. Ebből két fontos tanulságot vonhatunk le. Bizonyos számú másfoglalkozású ember után egy kereskedő megél, még pedig biztosan, viszont a kereskedők bevásárlásaik révén egy csomó embernek biztosítanak megélhetést.

Vizsgáljuk meg, vajjon hová megy a kereskedőnek adott pénz? Visszajön-e hozzánk? Hiszen a Dárius kincse is elfogy, ha mindig csak kiadunk belőle és soha nem teszünk hozzá. Nézzük ezt a dolgot az itteni magyar népkisebbség összvagyonának szempontjából. Ha a kiadott pénz valami úton visszajön, úgy nincs baj; ahogyan éltünk eddig, úgy megleszünk ezután is. Kár akkor a vészharangot kongatni. De ha ennek a pénznek a nagyrésze nem jön vissza, úgy rohamosan koldusokká válunk. Tényleg az a helyzet, hogy ennek a pénznek nagy része elvész a magyar népkisebbség számára, nem jön vissza többé soha. Ezért szegényedtünk húsz év alatt olyan rohamosan. Azonban nemcsak a haszon a kereskedőé, de azzal a 70—80 százalékkal, ami a hasznon felül befolyik hozzá, ő vásárol új árút ott, ahol jónak látja, tehát a kereskedő nemcsak eladó, de ugyanolyan mértékben vevő is. Vevője a gazdának, az iparosnak, a másik kereskedőnek, kliense az ügyvédnek, szállítónak, fuvarosnak stb. Ebből látszik, hogy nem mindegy összvagyonunk szempontjából, hogy a kereskedő, akihez visszük a pénzünket, hová adja azt tovább. Ebből megint kettős tanulságot vonhatunk le: a magyar népkisebbség vagyonának megőrzése nincs megoldva egészen kereskedő társadalmunk kialakulásával sem, mert annak öntudatosnak is kell lennie és a rábízott pénzt megint a magyarság felé kell irányítania. Lesznek, akik azt mondják, miért kell ezt a kérdést a nyilvánosság előtt tárgyalni? Válaszolok rá: azért, mert ezt mindenki tudja, cselekszi is, csak a magyarság nem eszmélt rá eddig, tehát nem kell mások előtt szégyelnünk, hogy mi is kezdünk végre ezzel a kerdéssel foglalkozni. Az államnak sem érdeke, hogy belőlünk adófizetésre képtelen koldussereg váljon, tehát gazdasági elgyengülésünk ellen küzdelmünket szimpátiával fogja nézni.

Az eddigiekből levonhatjuk a következtetéseket. Aki csak teheti, adja a gyerekét kereskedői pályára. A törvény is előírja, a célszerűség is kívánja, hogy a gyerek előbb négy középiskolát végezzen. Ha több iskolát végzett, annál jobb. Ha van lehetőség rá, úgy végezzen a gyerek kereskedelmi iskolát. De ne azért végezze a több iskolát a gyerek, hogy azután szégyelje a munkát! Nyelvismeret is kell a kereskedőnek. Ha a gyerek nem tud románul, vagy németül, küldjék szülei egy nyárra olyan környezetbe, ahol kizárólag csak azt a nyelvet hallja. Érdemes erőfeszítéseket tenni azért, hogy gyermekeink kereskedők lehessenek. A legszebb kilátásai vannak a magyarságnak ezen a pályán. Szép jövőt biztosít magának és a magyarságnak is hasznára lesz, aki erre a pályára megy.

De lássuk, mi a feltétele annak, hogy valaki a kereskedői pályán boldoguljon? Általános feltétele ennek, hogy a magyarság támogassa is a kereskedőit. Reményünk van rá, hogy ez a támogatás idővel mind erőteljesebb lesz. Ezt a támogatást azonban a kereskedőknek ki kell érdemelnie, tehát jó kereskedőnek kell lennie. Vannak, akik még emlékeznek az apai fenyegetésre: ha nem tanulsz, kereskedőinasnak adlak. Ez az egyik téves nézet, amelyet ki kell irtani. A másik az, hogy a kereskedő akkor keres, ha be tudja csapni a vevőjét. Ne az menjen kereskedőnek, aki más pályára nem való, sőt legügyesebb, éleseszű gyermekeinket adjuk kereskedelmi pályára. Ők lesznek a jövő nemzedék legtehetősebb tagjai, akik vezetésre hivatottak, sőt gyáriparosok is kerülhetnek ki belőlük, ami nem ritka eset

Lássuk a jelenlegi lehetőségeket. Mondjuk, a fiú négy gimnáziumot végzett. Nem tud németül. El kell küldeni a nyáron német szóra. Szeptemberben megy tanoncnak. Kap hetekint száz leit a főnökétől. Tehát már keres. Három év mulva felszabadul. Közben a keresete is emelkedik a használhatóságával. Már ebből a kicsiből is hozzá kell szoktatni a takarékoskodáshoz. Lépjen be a piarista gimnáziumban működő magyar nyelvű tanonciskola szövetkezetébe. Igy az összes tanszereket kedvezményesen kapja. Amikor felszabadul, akkor belép a Magyar Házban levő Corvin hitelszövetkezetbe. Hetenként már tíz lei befizetéssel szövetkezeti tag lehet, a befizetett tőke kamatozik és már két év mulva rendelkezésére áll. Ha emellett betétet is tesz, azzal mindenkor rendelkezik és négy százalék kamatot kap. Ha beteszi tíz százalékát a keresetének, úgy pár év mulva már szép összeggel rendelkezik. Amikor a hitelviszonyok jobbak lesznek, árut hitelre is kaphat, már nyithat is egy kis üzletet magának. A szövetkezet, amelyiknek rendes fizető tagja volt évekig, készségesen fogja nagyobb kölcsönnel támogatni. Ez a lehetőség fennáll a jelenleg alkalmazásban levő kereskedősegédek számára is. Lépjenek be a szövetkezetbe, gyűjtsenek minél nagyobb tőkét, annál nagyobb segitségre számíthatnak a szövetkezet részéről, ha a hitelviszonyok javulásával önállósítani szeretnék magukat.

A kereskedő foglalkozása lehetővé, sőt kívánatossá teszi a családalapítást. Amíg a férj bevásárol, ügyes-bajos dolgait intézi, a feleség vezeti az üzletet. A gyermekáldás sem hátrányos a kereskedőnél. A felnőtt gyermekek segitséget jelentenek az üzletben.

A három évi tanoncoskodás és pár évi segédeskedés alatt szinte észrevétlenül megszerzi leendő önálló kerskedőnk azokat a jó tulajdonságokat, amelyek szükségesek, hogy az üzlet jól menjen. Hozzászokik, hogy kora reggeltől késő estig az üzletben legyen, nem fog nehezére esni, hogy ő nyissa ki az üzletet és ő zárja be este. Megismeri az áruk minőségét, a beszerzési helyeket. Megszerzi a szükséges udvarias, jó modort. A vevőt akkor tudja jól kiszolgálni, ha ő maga olcsón és jót vásárol. Ehhez az áru ismeretén kívül kell egyéb is. Legolcsóbban vásárol a kereskedő, ha készpénzzel vásárol. Erre kell törekednie. Tehát, ha önállósítja magát, nem kell mindjárt jobban költekezni, nagyobb lakásba menni, hanem még jobban kell takarékoskodni, hogy elérje azt az ideált, hogy készpénzzel tudjon vásárolni. Ha nincs is elegendő készpénze, de mindig felszólítás nélkül eleget tesz fizetési kötelezettségének, akkor is jobban tud bevásárolni, mint a rosszfizető konkurrense. A fizetési pontosságot már a szövetkezeti befizetéseknél megszokja. Igy elkerülheti, hogy elmulasztott fizetési kötelezettségek miatt hitele lerontoljon.

Összefoglalva, a jó kereskedő, jó szakember, pontos, szorgalmas, takarékos kell, hogy legyen, intelligens, aki egyszerűbb vásárlóit tanáccsal látja el. Mikor csapja be a kereskedő rossz áruval a vevőjét? Ha őt is becsapták a bevásárlásnál, mert nem értett az áruhoz, vagy nem vol elég körültekintő. A becsapott vevő többé nem vásárol ott. tehát ez nem jó üzleti elv. Elkerülhetetlen, hogy hibás is akad az áru között; ezt a becsületes kereskedő árengedménnyel adja el, a vevő még örül, hogy olcsóbban jutott hozzá. A nagyobb forgalom bőségesen kárpótolja az ilyen kereskedőt, akinek a becsületessége köztudomásúvá válik.

Végeredményben a kereskedői pálya mutatkozik ma legelőnyösebbnek. Emellett a műszaki pályák, de inkább az alsóbb fokúak, igérnek elhelyezkedési lehetőséget, tehát a különböző iparok, esetleg szakiskolák, ipari liceum. Műegyetemre csak az menjen, aki egészen kivételes képességet érez magában és akinek szülei anyagilag bírják a költségeket. A mérnöknek sem kell

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

szégyelni a testi munkát. Én mérnöki diplomával gyakoroltam a lakatoskodást. A falusi elhelyezkedési lehetőségek egy része már megvan. Sokan tudnának falun elhelyezkedni, akik itt a városban sikertelenül próbálkoznak. Ma a rádió és ujságok révén a falun élő intelligens ember sincs elvágva a világtól. Viszont nem cél városi letört existenciákat a falu rovására elhelyezni. Nem az egyén a fontos, hanem a köz. Csak arra a munkakörre van joga mindenkinek, amelyet jól el tud látni. Nemzeti szempontból az volna ideális, ha minden faluból odavaló fiúk képeznék ki magukat és azután visszamennének a saját falujukba. Igy kapna a magyar falu öntudatos, gerinces vezetőket, akik a falu érdekeit igazán szivükön viselnék. Az ilyen vezetőket követné is a magyar falu a haladás útján.

Molnár Károly

Angliát Hitler elhatározó lépés elé állitotta

Heves légi támadások Gibraltár és Málta ellen

Ciano gróf berlini tárgyalásai

A Rador hirszolgálati ügynökség jelenteset

A Német Távirati Iroda helyzetképet közöl a birodalmi gyűlés ülésének lefolyásáról. Berlin népe, amikor tudomást szerzett a birodalmi gyűlés megtartásáról, sűrű sorokban vonult fel a régi kancellári palota elé, valamint a Wilhelmstrassen és a Kroll-opera előtt helyezkedett el.

A tömeg minden eddigit felülmúló lelkesedéssel ünnepelte a Vezért és munkatársait.

A birodalmi gyűlés képe ezúttal mást mutatott. A képviselőknek több, mint a fele katonai egyenruhában jelent meg, mivel nagyrészük katonai szolgálatot teljesít. A terem jobboldalán az első padsorokat a vezérkar tagjai foglalták el,

résztvett az ülésen a három véderő több, mint száz tábornoka is.

Tábornokok és hadosztálparancsnokok ültek itt, azok a férfiak, akikre a Vezér a hadseregének vezetését bízta.

A diplomata páholyok is teljesen megteltek. Hat óra előtt néhány perccel érkezett meg Ciano gróf.

Pontban hat órakor lépett be a Vezér az ülésterembe Göring birodalmi marsall, Hess, a vezér helyettese és Ribbentrop külügyminiszter kíséretében. A belépő vezért és munkatársait óriási ünneplésben részesítette a birodalmi ülés. Göring tartotta az első beszédet és megemlékezett a német hősi halottakról, valamint a szövetséges Olaszország hősi halottjairól és itt különösen Balbo tábornok nevét emelte ki.

Ezután lépett a szónoki emelvényre Hitler kancellár és a birodalmi gyűlés viharos ünneplésben részesítette a vezért.

Percekig zúgott a tapsvihar

és a tapsban Ciano gróf olasz külügyminiszter is résztvett. Ezután következett Hitler kancellár beszéde, majd a beszéd végén az ünneplés szakadatlanul folytatódott. Elénekelték a nemzeti himnuszt, majd felhangzott a „Sieg Heil" kórus.

A birodalmi gyűlés befejezése előtt Göring marsall emelkedett szólásra és az egész német nép nevében

köszönetét fejezte ki a vezérnek a győzelmekért,

amelyeket a német véderő sorozatosan aratott. Göring köszönetében kifejtette, hogy a német nép győzelmének Hitler kancellár a letéteményese. A birodalmi gyűlés végén véget nem érő ünneplésben részesítették Hitler kancellárt.

Olaszországban lelkesedést keltett a pénteki beszéd

Rómából jelentik: Olasz politikai körök megelégedéssel állapítják meg, hogy a vezér beszédéből a tengely minden átütő ereje és építő munkájának erőssége világlik ki. A beszéd hiven visszatükrözi az olasz és német nép, valamint annak két vezére közötti megingathatatlan barátságot és szoros együttműködést úgy politikai, mint katonai téren.

Megelégedéssel látják az olasz körök, hogy Hitler elismeréssel szólt az olaszok katonai segítségéről és megható formában emlékezett meg az olasz hősi halottakról és közöttük Balbo tábornagyról.

Úgy látják Olaszországban, hogy Hitler beszéde nyiltan leszögezte a tényt, hogy a két vezér barátsága záloga a biztos közös győzelemnek és a két rokon testvéri forradalom építő céljai megvalósulásának.

Egész Olaszországban rádió mellől hallgatták végig a kancellár beszédét és a német nyelven beszélők fordították le az egyes beszédrészeket azoknak, akik a német nyelvet nem beszélik. Nagy lelkesedés kísérte egész Itáliában Hitlernek Olaszországra és a fasizmusra vonatkozó baráti megnyilatkozásait. Az olasz ujságok egy óráva' a birodalmi gyűlés megtartása után már különkiadásokban hozták a Hitler-beszéd főbb részeinek kivonatát.

A Giornale d'Italia szerint ez a beszéd az utolsó felhívás a józan észhez és egyben a fegyverbarátság megpecsételése a fasizmus és a nemzeti szocialista Németország között. Anglia élethalál harc előtt áll, amelynek kimeneteléről senkinek sem lehet kétsége.

A német lapok szerint Angliára a borzalmak áradata zudul

Berlinből jelentik: A német sajtó úgyszólván kivétel nélkül hasábos cikkben emlékezik meg Hitler tegnapi beszédéről, amit a birodalmi gyűlésen mondott. Kiemelik a lapok, hogy a vezér történelmi hűséggel tett jelentést a nemzet egyetemének a lefolyt háborús időszakról, amely olyannyi győzelmet hozott a harmadik birodalom hadseregének és beszámolnak azokról a kitüntetésekről, melyeket előléptetések és kinevezések formájában tegnap a birodalmi gyűléssel közölt. Külön elismerő szavakat írnak Göring Hermannról, aki tegnap óta a Birodalom tábornagya, de ugyanakkor meleg hangon emlékeznek meg az olasz hősi halottakról és közöttük Italo Balbo légügyi marsallról is, ahogy tegnap a kancellár beszédében is kifejtette.

A Berliner Börsenzeitung vázolja

az el nem múló német-olasz barátságot, valamint a tengelyhatalmak és Oroszország megbonthatatlan jogviszonyát. Rámutatnak Hitler jóindulatára, amellyel a győzelem kellős közepén is békésen kívánja rendezni

Angliával a függőben levő kérdéseket.

Anglia megértő szelleméhez appelált a Führer — irja a lap — mielőtt a halálos csapást ráérné Britanniára és ez a gesztus a Vezér legmagasabbrendű felelősségérzetéből fakad, dacára annak, hogy Angliában mindig csak cinikus vállrándítással fogadtak eddig minden jóakaratú német közeledést. Ha Anglia ezt az utolsó alkalmat is elmulasztja, bizonnyal a borzalmak borzalma lesz osztályrésze.

A Deutsche Allgemeine Zeitung leszögezi, hogy az utolsó órában van még a politikának szava a jelenlegi helyzetben.

Ribbentrop külpolitikus lángesze biztositotta a birodalom számára a teljes külpolitikai egyensúlyt és biztonságot; az orosz és német viszonyban mindkét birodalomnak pontosan körül vannak határolva érdekterületei és érdekszempontjai, igy tehát Anglia semmilyen segítségre, vagy diplomácsai intrikára nem számíthat: teljesen egyedul áll szigetországában. Ha ezt az utolsó jóérzésből fakadó felhívást nem hallgatja meg, egész világbirodalma összeroppan.

A Hamburgor Fremdenblatt Németország diadala és dicsősége zenitjén nyujtja oda újból békülékeny kezét Angliához és remélhető, hogy itt is segíteni fog a francia felelőtlen államvezetők gyászos példája és mindenrekész reakciós angol klikk nem kívánja inkább az angol nép pusztulását, mint a békés megoldást és megegyezést.

Ha Churchillék provokativ magatartása tovább tart — irja a Fremdenblatt — elkerülhetetlen lesz a halálos ütés, mely alapjaiban rendíti meg a büszke angol birodalmat. Churchillnek és társainak kell majd a világtörténelem előtt a felelősséget viselni, azért, mert Angliát és annak népét a végromlásba vitték. Anglia borzalmas alternativa előtt áll: vagy békésen biztosítja jövőjét, vagy a szörnyűségek áradata zudul rá.

AMERIKAI VÉLEMÉNY SZERINT ANGLIA NEM FOG VÁLASZOLNI

Newyorkból jelentik: A DNB közli: Az amerikai rádiótársaságok legtöbbje közvetítette Hitler kancellár beszédét, annak ellenére, hogy az eseményről csak az utolsó órákban értesültek. A közvetítést sok millió ember hallgatta. Egyébként az egész amerikai közvélemény nagy érdeklődéssel kisérte a Führer szavait. A lapok hosszasan foglalkoznak Hitler beszédével és annak a meggyőződésüknek adnak kifejezést, hogy az angol kormányt elhatározó lépés elé állitották.

Béke, vagy pusztulás — ilyen cimek alatt közlik a lapok a Reichstag üléséről szóló beszámolóikat

Az Associated Press ügynökség Hitler beszédének különösen azt a részét hangsúlyozza ki, hogy egy birodalom tűnik el, ha Anglia a háború folytatása mellett dönt.

Newyorkból jelentik: Az itteni lapok szerint Hitler tegnapi felhívása az utolsó szózat az angol józansághoz és értelemhez. Minden figyelem Anglia felé irányul, onnan várják a döntő választ. Hitler beszédét egyébként Amerikában számtalan rádióállomás közvetítette, úgy, hogy azt az amerikai állampolgárok milliói közvetlenül megismerhették.

Egyes amerikai körökben az a vélemény, hogy Hitler tegnapi ajánlatára már Churchill az elmúlt vasárnap kifejtette a hivatalos Anglia álláspontját.

A SVÉD SAJTÓ A HUMANIZMUS MEGNYILATKOZÁSÁT LÁTJA HITLER BESZÉDÉBEN

Stockholmból jelentik: Hitlernek tegnapi beszéde, melyet a német sorozatos győzelmek után mégis arra használt fel, hogy utolsó békefelhívást intézzen az angol néphez, svéd politikai és sajtókörökben mély benyomást tett. Hangsulyozzák, hogy

Angliának érdekében áll ezt a felhivást nyomban elfogadni, mert a keleteurópai állandósuit helyzet és béke, még biztosabbá teszi a német hadsereg számára, hogy döntő s halálos csapást mérjen Nagybritanniára.

A svéd sajtó Hitler szavaiból a humanitas érzését olvassa ki, amikor a Vezér elejét akarja venni a további vérontásnak és tárgyalások útján kívánja rendezni a függő ügyeket.

A SPANYOLOK TÖRTÉNELMI FONTOSSÁGÚNAK MONDJÁK A BESZÉDET

Madridból jelentik: A birodalmi gyűlés összehivása, majd ezt követőleg a kancellár beszéde egész Spanyolországban mély benyomást tett. Spanyolországban sok százezren hallgatták végig Hitler történelmi jelentőségű megnyilatkozását. A spanyol sajtó ma megjelent számaiban úgyszólván kizárólag ezzel a történelmi fontosságú eseménnyel foglalkozik.

A BELGRÁDI POLITIKA CÉLTALANNAK LÁTJA A BÉKEKÍSÉRLETET

Belgrádból jelentik: A Politika cimű lap Londonból kapott tudósítása nyomán azt irja, hogy londoni hivatalos körökben minden német békefelhívást céltalannak és hiábavalónak tartanak. A tudósító szerint Londonban az a vélemény, hogy Hitler beszédére, már azt megelőzőleg megadta a választ Churchill mult heti beszédében. A tudósító még azt is megjegyzi, hogy Hitler beszédének arra a kitételére, „hogy a Vezér nem lát fennforogni semmilyen okot a háború folytatására", Londonban azt felelik: hogy ez a kijelentés nem egyéb, mint Németország gyengeségének újabb bizonyítéka. Hivatalos angol körök véleménye az, hogy Hitler beszédére Angliából semmilyen válasz nem fog érkezni.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Churchil és a sajtó nem az angol nép véleményét fejezi ki

Berlinből jelentik: A Német Távirati Iroda közli: Berlini illetékes körökben Hitler birodalmi vezér tegnapi beszédére vonatkozó angliai visszhangokkal szemben kijelentették, hogy **ezeket a megnyilatkozásokat nem lehet az angol nép hangjának tekinteni. A sietség, amellyel a hivatalos angol körök igyekeztek rég ismert felfogásuknak újból kifejezést adni, szintén arra mutat, hogy ahhoz a népnek nincs sok köze.**

Ezek a hangok az angol vezető rétegektől és a sajtótól erednek és nyomorúságosoknak kell ezeket tekinteni.

Hitler és Ciano találkozása

Berlinből jelentik: A Stefani iroda közli: Ciano gróf olasz külügyminiszter a Reichstag történelmi ülése után résztvett azon az estélyen, amelyet Ribbentrop német külügyminiszter adott tiszteletére az Adlon szállóban. Az estélyen megjelent még a kormány több tagja, a nemzeti szocialista párt vezető férfiai és még számos előkelőség.

Ciano gróf olasz külügyminiszter Alfieri berlini olasz nagykövet társaságában szombaton meglátogatta Hess Rudolfot, Hitler kancellár helyettesét.

Berlinből jelentik: A Német Távirati Iroda közli, hogy Hitler birodalmi vezér és kancellár ma délelőtt Ribbentrop birodalmi külügyminiszter jelenlétében kihallgatáson fogadta Ciano gróf olasz külügyminisztert. Ciano gróf Alfieri Dino berlini nagykövet kíséretében ezután felkereste Hess Rudolf birodalmi minisztert, a vezér helyettesét.

A Hood és Ark Royal hajókat nem tudják megjavitani

Tangerből jelentik: Ideérkezett hirek szerint tegnap Gibraltárt újból hevesen bombázták. Az olasz légierők támadása oly heves volt, hogy egy gyújtóbomba telibe találta a gibraltári arzenált, úgy, hogy az felrobbant. A lakosság körében óriási pánik keletkezett. Eltalálta egy olasz bomba Gibraltár legelőkelőbb szállóját, a Rothhobel-hotelt. Az arzenál melletti javitóműhelyben állanak a földközi-tengeri csatában megrongálódott Hood és Ark Royal angol hajók, amelyek a tegnapi bombázás alkalmával újból megsérültek és most azzal a gondolattal foglalkoznak gibraltári katonai körök, hogy ezeket a hajókat a lehetőség szerint tovább szállitsák egy angliai kikötőbe.

GIBRALTÁRNÁL VÉDELMI VONALAT ÉPITENEK

Madridból jelentik: Gibraltári katonai körök szerint az ottani katonai főparancsnokság elrendelte, hogy egy 40 méter széles futóárkot ássanak a spanyol-gibraltári határon, hogy ezzel valamiképpen elválasszák Gibraltár kikötőjét és városát a kontinenstől. Az árokásási munkálatok mentén tüzelésre készen álló ágyúkat vontattak fel, nehogy valaki is megzavarhassa ezeket a véderősítési munkálatokat. Egyébként az állandó bombázás következtében erőltetett mértékben folyik Gibraltár polgári kiürítése és a fejüket vesztett gibraltári lakosok között leirhatatlan izgalom uralkodik.

SZUZHÚSZ NÉMET REPÜLŐGÉP TÁMADTA MEG ANGLIÁT.

Londonból jelentik: A Reuter iroda közli, hogy pénteken 120 ellenséges repülőgép megtámadta Angliát. Ezek közül 70 gép a La Manche csatornában intézett támadást egy hajókaraván ellen, míg másik 50 repülő a délkeleten fekvő kikötőket bombázta.

A NÉMET ÉS OLASZ HADIJELENTÉS ÚJABB SIKEREKRŐL SZÁMOL BE

Berlinből jelentik: A vezéri főhadiszállás hivatalos jelentése a következő: Egyik tengeralattjárónk 24.700 bruttó regiszter tonna ellenséges kereskedelmi hajótér elsüllyesztését jelenti. Légi haderőnk harci kötelékei jó eredménnyel támadást intéztek Dél-Anglia és Skócia partvidékei ellen és ismét erődműveket, kikötői berendezéseket és utánpótlási raktárakat, valamint repülőtereket bombáztak. Ezenkivül támadást intéztek kereskedelmi és hadihajók ellen, aminek során telitalálattal elsüllyesztettek egy ellenséges 5000 tonnás kereskedelmi hajót és három másikat, valamint egy angol torpedórombolót a találatok erősen megrongáltak. Messerschmidt repülőgépeink a La Manche-csatorna felett anélkül, hogy veszteségeik lettek volna,

lelőttek tegnap 16 angol repülőgépet.

Másik légirajunk egy támadás során újabb 6 angol vadászrepülőgépet pusztított el. Haditengerészeti légelhárítóink a nap folyamán 1 angol repülőgépet lőttek le. Az angol repülők ismét bombákat dobtak Észak- és Nyugatnémetország egyes területein és néhány polgári ember életét oltották ki, de

nevezetesebb katonai károkat nem okoztak.

Ennek az éjszakai támadásnak során 4 ellenséges repülőgépet lőttünk le és az ellenség egész vesztesége ezzel a pénteki napon 27 repülőgép volt, mig ezzel szemben mindössze 3 német repülőgép hiányzik.

TENGERI ÜTKÖZET KRÉTA KÖZELÉBEN.

Rómából jelentik: A Stefani ügynökség 41-ik számú hivatalos harctéri jelentése a következő: Pénteken hajnalban Kréta sziget közelében két cirkálónk nagyobb ellenséges tengeri haderővel találkozott össze, de az ellenséges fölény ellenére is három óra hosszat tartó tengeri ütközetet vivott. Bár az ellenséges hajók túlerőben voltak, a két olasz cirkáló megis felvette a küzdelmet. A Bartmolomeo Colioni nevű cirkálónkat több súlyos találat érte, úgy, hogy nem tudott továbbhaladni és elsüllyedt. Közben azonban vitézül folytatta a küzdelmet.

Az ellenséges hajóhadat ezután légioszta-gaink egységei is megtalálták és hevesen bombázták.

Több nagy találat érte az ellenséges cirkálókat és az egyik ellenséges hadihajó lángbaborulva elsüllyedt. Erről a légitámadásról repülőgépeink kivétel nélkül visszatértek támaszpontjaikra.

Londonból jelentik: A Reuter ügynökség közlése szerint brit torpedórombolók megmentették az elsüllyesztett Bartolomeo Colleoni olasz torpedóromboló 250 hajótöröttjét.

KÉT ANGOL KERESKEDELMI HAJÓ ELSÜLLYEDT

Londonból jelentik: A Reuter-ügynökség jelenti: A King John és a Dawisian nevű angol kereskedelmi hajókat az Antillák környékén elsüllyesztették. Hivatalos jelentés szerint ezeket a hajókat egy ágyúkkal felfegyverzett ellenséges gőzös süllyesztette el. Ennek a hajónak a jelenlétéről értesitették az Atlanti-óceánon tartózkodó kereskedelmi hajókat, mert tudták, hogy kereskedelmi hajónak álcázott segédcirkáló fogja a támadásokat intézni.

AZ ANGOL TÜZÉRSÉG ÉS REPÜLŐK NEM VÉDTÉK MÁLTA SZIGETÉT.

Rómából jelentik: A légügyi minisztérium közlése szerint tegnap számos olasz repülőgép intézett támadást Málta szigete ellen és tegnap volt az első alkalom, hogy angol vadászgépek egyáltalán nem szálltak fel, sőt a máltai légvédelem sem fejtett ki tevékenységet.

Rómából jelentik: A Stefani közli, hogy olasz repülőgépek pénteken újabb támadást intéztek Málta ellen.

ELZÁSZBAN MEGINDUL A TERMELŐ MUNKA

Strassburgból jelentik: A Német Távirati Iroda közlése szerint a 13-ik elszászi körzet biztosai és körzetvezetői gyűlést tartottak, amelyen Wagner Róbert körzetvezető beszédet mondott és ennek során a következőket jelentette ki:

— Az elszászi kérdést Franciaország mesterségesen idézte fel és tartotta felszinen. A történelem sok nehéz és gondterhes óráiban Elszász vértanukat is adott a német népnek. Célunk megtisztítani az idegenektől Elszász területét és el kell tűnnie a háborús pusztítás nyomainak is. Meg kell kezdődnie az épitő munkának. Sok üzem máris megkezdte munkáját, több más üzemben rövidesen megindul a munka. Az elszászi nép vissza fogja kapni elvitt háziállatait, lovait és fogatait. Rövidesen megindul a vasúti közlekedés és a postai forgalom is.

ALGIR ÚJ KORMÁNYZÓJA

Vichyből jelentik: A francia kormány Harrial tengernagyot Francia-Algiria kormányzójává nevezte ki a leváltott Lebot ellentengernagy helyébe.

Látogassa meg a
Bécsi Őszi Mintavásárt
1940 szeptember 1.—8
Díjtalan beutazási vizum. 60 százalékos menetdij kedvezmény a német birodalmi vasutakon, 50 százalékos visszautazási kedvezmény a román államvasutakon, 33 százalékos menetdíj-kedvezmény a magyar államvasutakon. A beutazási vizum iránti kérvények 1940. augusztus 9-ig benyujtandók. — Jelentkezés, felvilágositás és ismertetők: a Vásár bucurestii képviseleténél: Str. Caimatei 16, telefon: 5.25.33, a német birodalmi vasutak idegenforgalmi irodájánál, Bucuresti, Calea Victoriei 114, telefon: 5.12.80 és az ország összes utazási irodái által.

Temesvárról népes küldöttség megy át Aradra, Frint Lajos szuperintendens temetésére

Nemcsak Aradon és Temesváron, hanem egész Románia magyar társadalmában mélységes részvétet keltett Frint Lajos evangélikus püspök halálának hire. A magyar kisebbségi és egyházi élet nagy halottját szombaton délben a presbitérium gyülésén Purgly László földbirtokos egyházkerületi főfelügyelő parentálta el meleg szavakban, kiemelve el nem múló érdemeit. A presbitérium ezután részvétét fejezte ki az elhúnyt egyházfő hozzátartozóinak, majd a koporsót az evangélikus templomba vitték, ahol felravatalozták. A templom főhajójában, az Úrasztala előtt fekszik a halott püspök díszes érckoporsóban és a közönség nagy tömegben keresi fel a templomot, hogy elbúcsúzzék a szuperintendenstől. A temetés vasárnap délután öt órakor lesz a templomból nagy gyászpompával, amelyre már minden előkészületet megtettek. Az ország minden részéből érkeznek részvéttáviratok és előreláthatóan minden romániai egyházközség képviselteti magát a végtisztességen.

A temesvári evangélikus társadalom gyásza

Frint Lajos evangélikus püspök halála a temesvári evangélikus társadalom köreiben is mélységes gyászt és részvétet keltett. Argay György temesvári főesperes a halálhir vétele után még szombaton délelőtt Aradra utazott, hogy résztvegyen a temetési szertartás előkészületein és a temesvári egyházközség gyászának minél impozánsabb formában adjon kifejezést. A mai, vasárnapi délelőtti magyar és német istentiszteletek keretében Schemmel Viktor lelkész emlékezik meg az elhúnyt püspökről és méltatja annak kiváló érdemeit és maradandó értékű munkásságát. Vasárnap délben 12 óra 10 peerckor a józsefvárosi állomásról Aradra utaznak a temesvári egyházközség vezetősége, az egyháztanács tagjai és az evangélikus nőegylet testületileg, de csatlakoznak a hívek is, hogy a temesvári küldöttség részvétele minél méltóságteljesebb legyen. Wachsmann Alvin dr. egyházközségi felügyelő, Takács Andor dr. egyházmegyei felügyelő és Schemmel Viktor lelkész vezetik a temesvári küldöttséget, amely a józsefvárosi állomáson találkozik és a gyász és fájdalom bensőséges érzésével vesz részt a vasárnap délutáni temetésen. A temesvári evangélikus egyházközség épületére a haláleset alkalmából kitűzték a gyászlobogót és az egyházközség a temetés után gyászülés keretében áldoz az elhúnyt püspök emlékének.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

SZÁMOT ADUNK

A jugoszláviai magyar főiskolások értesitője — 1940

(k.) Ami a fiatal erdélyi magyar értelmiség számára Kolozsvár, az a jugoszláviai magyar értelmiségi utánpótlásnak Zágráb. Jövőtkovácsoló akarások tűzhelye. Szellemi központ. Ott nevelődik a kisebbségi magyarság szellemi élgárdája, az a gárda, mely kultúrális életünk irányításának és védelmének átvételére jogosult s köteles. Az új magyar értelmiségnek az a része, mely Zágrábban talált egymásra és magára, nagy és számottevő értéke a jugoszláviai magyar társadalomnak; jelenti az új magyar szellemi vezérkart: a népe szolgálatára készülő, felelős ifjúságot. Ezek a fiatalok sűritik immár évről-évre a kisebbségi sorsban szétfolyó magyar élet sorait. Az egyetemi években két iskolát végeznek: egyiket az Alma Mater padjaiban, — a másikat a magyar főiskolás ifjúság kultúrszervezetében. Felelős magyar társadalmat akarnak s jól tudják, hogy az erkölcsi megújhódás lendületének onnan kell elindulnia, ahol a szaktudás, világnézeti megalapozottság és népközösségi szellem alapjait rakják le: az egyetemi évekből...

Minden sorában ezt az öntudatot és felelősséget tükrözi a jugoszláviai magyar egyetemi hallgatók kultúregyesületének értesítője, melyet most vettünk kézhez. A beszámoló ugyan csak az utolsó nyolc év mozgalmi történetét ismerteti, de a sorok között könnyen beleéli magát az olvasó a megelőző keserves tizenhárom esztendő vívódásaiba, céltkereső eszmélődéseibe, kísérletezéseibe és csalódásaiba. Nyolc év munkásságát öleli fel az értesítő: az úttörő kezdet és eredményes fejlődés egész történetét, melynek ugyanaz a törvényszerűsége, mint általában minden kisebbségi ügynek: a szalmaláng lelohad, a szájhősök hamar leszerelnek, — viszont az összefogás és kitartás megteremti gyümölcsét a legnehezebb talajon, a legkilátástalanabb körülmények között is.

Őszintén szólva, nehéz megtalálni a paragrafusok és rendszabályok között azt a módot, illetve lehetőséget, hogy kisebbségi fiataljaink a szorosabb értelemben vett tanulmányi előkészület mellett népközösségi előiskolát végezzenek, kultúrszervezkedésben vegyenek részt, — hiszen az egyetemi studium a kisebbségi hallgató számára sajátos nehézségekkel is jár rendszerint, — de a zágrábi példa bizonyítja, hogy ez sem tartozik a lehetetlenségek birodalmába. Tekintetbe veendő tény ugyan, hogy újabban a magyar-jugoszláv kultúrális kapcsolatok elmélyülése kedvezően befolyásolta helyzetüket, ez azonban mit sem von le az összefogásért hozott áldozatok értékéből, ha elgondoljuk, hogy pár esztendővel ezelőtt összehasonlíthatatlanul nehezebb körülmények között, — sőt egy ideigtartó, de annál elevenebb politikai feszültség idején — ugyanez a fiatal tábor már küzdött és szervezkedett.

A zágrábi magyar főiskolások példaadásában két oly mozzanat van, melynek jelentősége általános kisebbségi szempontból különösképp figyelmetkeltő és megfontolandó. Az egyik: a jugoszláviai magyar fiatalok jelszava: szorosra fűzni kapcsolatainkat a magyar néppel. Mozgalmuk magyar szemléletének alapja a népiség. Nem a népiesség, mely mint neve is kifejezi, csak hasonló a néphez, de lényegében nem az. Nem magatartás, nem utánzás, hanem lényegbeli azonosság ez a népiség; bekapcsolódás a nép vérkeringésébe. Azt a szellemet, mely lefelé csak a gőgöt, az elzárkózást őrizte meg, száműzték körükből. Minden, amit összehoztak és alkottak, a népért van. A diák a népért tanul, a népért vizsgázik, a népért tűr és dolgozik. Egyesületek, előadások, könyvtár, menza, megbeszélések, népnevelő propaganda, falumunka: ez mind egy célt szolgál. A magyar népet! Vállvetett munkával támogatják egymást s a módosabb bácskai szülő gyermeke (kevés ilyen „módos" szülő van már!) nem lumpol, nem rug ki a hámból, hanem mérsékli igényeit, szerényen és s a megtakarított pénz a diáksegélyzőnek jut. Ezek a derék fiúk és leanyok kivérekszik a szegénysorsú, de tehetséges főiskolás számára az életlehetőségeket. Zágrábban ízlésesen berendezett, magyaros otthont teremtettek, ahol bajtársi együttlétben készülnek jövő nagy feladataikra. A népközösségi szellem fiatal pionírjai akaratlanul is évszázadokra visszaléptek, annak az egykori történelmi magyar középosztálynak már-már elmosódó nyomdokaiba, mely a tettek, a munka, a kötelesség és önfeláldozás ezer példájával véste rá nagy nevét és fényes emlékét a történelem márványlapjára.

A távoli szemlélő számára tetszetős jelszavaknak tűnnek fel a jugoszláviai magyar főiskolás szervezkedés vezérelvei: nemzeti eszme, keresztény erkölcs, szociális igazság! Tudjuk, hogy manapság mindhárom fogalom körül nagy eszmei csatározások s még nagyobb gyakorlati kisiklások tapasztalhatók. Ritkán fedezünk fel megfelelő tartalmat az ilyen jelszavak mögött, mert egyrészt ezek átvétele könnyebb, mint átélése, másrészt pedig a kisebbségi magyarságra ható különböző eszmeáramlatok zűrzavarában kevesen képesek a jelzett eszmék szerint beállított életstílus következetes végigharcolására. A jugoszláviai magyar fiatalok zágrábi csoportja azonban, — erről már az előttünk fekvő értesítő is meggyőz, a benne közölt jegyzőkönyvek és értékes beszámolók sorozatával, — komolyan fogják fel küldetésüket és nyolc munkás esztendő multán számottevő eredményekre hivatkozhatnak. Ime, a második értékes tanulság számunkra: a keresztény magyarságot nem jelszavakban hangoztatni, hanem a gyakorlat sokoldalú vonatkozásaiban következetesen s a maga tisztult erkölcsi mivoltában érvényesíteni.

Évek hosszú sora kell ahhoz, hogy a zágrábi fiatalok lelkes mozgalmának jelentőségét a maga teljes egészében átértse és értékelje a magyar közvélemény. Addig is jegyezzük meg azokat a szavakat, melyeket értesítőjükben olvashatunk s melyek elsősorban rájuk vonatkoztatva, de azután nálunk is igazak:

„A kisebbségi magyarság igazabb és magyarabb jövőt csak akkor építhet magának, ha lelkes, minden szolgalelkűséget nélkülöző, önálló gondolkodású, öntudatos, áldozatra és cselekvésre kész ifjúsága van..."

ÁTKÉPZÉS!

a művészi litografia, vázlatkészítés, reklámrajzok tervezésére. Képesítéshez nem kötött foglalkozás és biztos megélhetési forrás. Délutáni és esti tanítás, előnyös feltételek mellett. Érdeklődők „Grafikus" jeligére adják le címüket a kiadóba.

Két háborúban edződött az olasz légiflotta átütő ereje

A világháború befejezésekor Olaszországnak kevesebb és rosszabb minőségű repülőgépe volt, mint a többi nagyhatalomnak. 1920-ban Olaszországnak mindössze 200 használható repülőgépe volt. Az olasz repülés fejlődése a fasizmus uralomrajutásával kezdődött meg. 1923 óta külön része a hadseregnek „Regia aeronautica" néven.

A repülés Olaszországban hihetetlenül népszerű. Az olaszok szeretik a gépeket és rajonganak a gyorsaságért. A fasizmus vezetőemberei valamennyien gyakorlott repülők.

Az olasz légi hadseregnek az abesszíniai hadjárat hozta meg az első dicsőséget. A spanyol polgárháborúban 773 „Fiat C. R. 32" tipusú vadászgép vett részt. Ezek a gépek a legjobban használható vadászrepülőgépeknek bizonyultak. Később az olaszok harcbavetették a „Fiat G. 50." tipusú vadászgépet, amelynek óránkénti sebessége 770 kilométer. A spanyol hadjáratban használták először a „Breda B. A. 65." tipusú bombázógépet, amelynek óránkénti sebessége 430 km.

A harminc hónapon át tartó spanyol háborúban 11 különböző tipusú olasz harci repülőgépet próbáltak ki.

Ezek közül különösen bevált, a már előbb felsoroltakon kívül a „Fiat B. R. 20." Ez a gép 2500 kilométer utat tud megtenni 2000 kg. bomba terheléssel, leszállás nélkül. Ez a gyakorlatban annyit jelent, hogy egy ilyenfajta olasz repülőgép valamelyik északolaszországi repülőtérről felszállva elrepülhet Birmingham, vagy Manchester iparvidékeire s onnan bombáit ledobva, — visszatérhet Olaszországi támaszpontjára.

AMERIKAI SZAKÉRTŐK VÉLEMÉNYE: A NÉMET UTÁN AZ OLASZ LÉGIFLOTTA A LEGJOBB

A Valencia és Barcelóna fölött vívott légiharcokban a „Savoia S. 81." nevű bombázógép bizonyította be használhatóságát. Ezen az óránkénti 400 km-es sebességre képes bombavetőn 7 gépfegyver van, amiknek segítségével vadászgépekkel is fel tudja venni a harcot. Tíz ilyen tipusú gépből álló repülőkötelék 2 km. hosszú áthatolhatatlan tűzfalat, valóságos repülőerődöt alkot.

Az olasz repülőhadsereg a spanyolországi harcok során 86.420 repülést végzett és 135 ezer 264 órát töltött a levegőben. 5318 bombatámadás során 11.384 tonna bombát dobtak le az ellenség vonalaira. Összesen 943 repülőgépet pusztítottak el, mialatt saját veszteségük 86 gép volt.

Az elmult évben, amerikai szakértők megítélése szerint, az olasz repülőflotta, a német után, a legjobbnak számított az egész világon.

1939 elején az úgynevezett első vonalbeli, tehát legkorszerűbb és leggyorsabb olasz repülőgépek számát 2500-ra becsülték. Ezeknek fele bombavető, a többi **vadász- és** felderítőgép volt. Azóta természetesen az olasz repülőflottát lázas gyorsasággal tovább fejlesztették. Az újabb adatok azonban, könnyen érthető okokból, ismeretlenek.

A Spanpolországban kipróbált repülőgépeken kívül az olasz légierő egész sereg újabb tipust is alkalmazott. Ezek közé tartozik a fából épített kétfedelű „Caproni 165", amelynek 950 lóerős Isotta-Frasini motorja van. A gép 400 kilométeres sebességgel halad és 10.000 méter magasságig tud emelkedni. Újabban nagy számban állítják elő az „Aer Macchi C. 200" tipusú gépeket. Ezeknek óránkénti sebessége 505 km. és 6 és fél perc alatt 6000 méter magasságba tudnak emelkedni. A legújabb olasz hadirepülőgép-tipus az „AUT 18". Ez egy 1000 lóerős Fiat-motorral felszerelt egyfedelű gép és két gépágyúja is van.

KÉT HÁBORÚ TAPASZTALATAI ALAPJÁN

Az új bombavetőtipusok közé tartozik a „Breda 88", két 1000 lóerős Piaggio-motorral. Ennek a gépnek három nehéz gépfegyvere van, 1000 kilogramm bombaterheléssel, legnagyobb gyorsasága 524 km. óránként. 5000 méteres emelkedésre 11 perc alatt képes.

Az olasz repülőflotta tehát elsőrendű gépekből áll s ami igen jelentős, igen nagyszámú, legújabb tipusú repülőgépe van. Ennek a repülőhadseregnek igen nagy az átütőereje.

Szakértők számítása szerint az olasz repülőflotta jóval felülmúlta a francia repülőhaderő értékét s körülbelül egyenértékűnek tekinthető az angoléval. Ehhez azonban hozzá kell számítanunk azt is, hogy az olasz pilóták, talán még a németeket is beleszámítva, az elsők a világon. Bizonyítja ezt a rengeteg világrekord, amelynek olaszok a tulajdonosai.

Az olasz pilóták két háború tapasztalatai alapján indultak a mostani háborúba, ami magában véve így is nagy előny.

Az előbbiekből láttuk az olasz **légihadsereg** értékét. Ezek szerint az olasz repülők egymagukban is felvehetnék a versenyt az angolokkal. Az olaszok mellett áll azonban a **jóval** nagyobb és ugyancsak elsőrendű német légihaderő is, ami már előre eldönti azt, hogy kié az uralom a levegőben. Már pedig a levegő ura, az új háborús taktika alkalmazása folytán rövidesen a föld ura is lesz.

A pánamerikai kongresszuson szóba kerül az európai háború

Washingtonból jelentik: Cordel Hull külügyi államtitkár kijelentette, hogy a havannai pánamerikai kongresszuson csak az amerikai kérdésekkel foglalkoznak. Valószínű azonban, hogy az európai háború ügye is szóba kerül. Mindenképpen azonban bizonyos, hogy egyetlen amerikai állam sem foglalkozik azzal a gondolattal, hogy idegen kormánnyal ellenséges viszonyba kerüljön.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Az olasz földközitengeri flotta győzelmének részletei

Szemtanu feljegyzései a hatalmas ütközetről, amely az angol hajóhad visszavonulásával végződött

Rómából jelentik: Az egyik olasz hadihajó, a ely kifutott a jóni tengerre, hogy megütközzék az gol flottával, néhány ujságírót is vitt magával a délzetén. Ezek az ujságírók most tértek vissza ómába. Egyikük, Aldo Pasetti, a Popolo d'Italia unkatársa, a következőképpen beszéite el élmé-eit:

— A parancsnok kabinjában üldögéltünk és pen befejeztük a vacsorát. A kabin el volt sötéve, tekintettel a közeledő ütközetre, az ablakokat gmentesen elzárták. A kapitány felemelkedett heéről, magasra emelte poharát és igy szólt: „Bajrsak, néhány nap mulva visszatérünk. Több világgal és több glóriával".

Igy is történt.

Aldo Pasetti előveszi a jegyfüzetét. Ebbe irta l, óráról órára, az eseményeket. Érdeklődve lapozatunk benne.

SÁRGA BORITÉKBAN A PARANCS!

Julius 7, 11 óra: Tábori misén veszek részt, tenérésztisztek és matrózok között. Az oltár fölött ott bogott a trikolor, az oltár mögött ágyúcsövek áryéka. A nagy csöndben egy küldönc észrevétlenül irga boritékot csúsztat a kezembe: nyilt parancs, 0 percen belül be kell hajóznom az egyik hajóra, mely most szedi föl a horgonyát! Bizonyos dolgoat a háborúban villámgyorsan ért meg az ember. ár perc alatt már készen van a kis koffer, másik ezemben az irógép, esőköpeny.

12 óra: A fedélzeten komoly és ünnepélyes hanulat. Eloldják az utolsó köteleket Indulunk, de enki sem tudja, hová. A parancsnok összehívja a isztet, kiteregeti a Földközi tenger térképét és agyarázatokba kezd. Megcsillantja az ellenséggel aló összeütközés lehetőségét. Különös tűz gyullad el a szemekben.

13.20: Kürtjel. A legénység a helyére sorakozik. A matrózok sisakot viselnek, gázálarc lóg mindenkinek a vállán. A tűzérek és gépfegyveresek készen vannak. Előhozzák a zászlót, amely akkor röppen föl a főárbócra, amikor megszólalnak az ágyúk.

14: Teljes gőzzel haladunk előre. Cirkálók és torpedóűzők tűnnek föl. Fejünk fölött repülőgépek búgnak el: felderiteni mennek. Transparensek villannak föl, fényjeleket váltanak.

14.25: A nyilt tengeren vagyunk. Előttünk tengeralattjárót jeleznek. Előkerülnek a messzelátók. Az ágyúk is kinyujtják csöveiket, mintha ők is kíváncsiak lennének. A tengeralattjáró nem támad. Azt mondják, csak kémlelni jött és híreket továbbit láthatatlan antennáival. Aztán eltűnik.

15: Másik tengeralattjáró! Cikk-cakkban haladunk, hogy ne találhasson el. Egy altiszt, rendithetetlen nyugalommal mindent följegyez, ami a hajón vagy a hajó körül történik. Ő a gyorsiróuk, a történészünk.

18 óra: Vacsora. A legénység nyugodt léptekkel megy az ebédlőbe és mindenki farkasétvággyal eszik. Egy tűzér, egy toszkániai, igy szól: „Irja bele az ujságjába, hogy tizenketten vagyunk egy ágyúra".

Július 8, 2.20 óra: A rádiós jelenti, hogy ellenséges erők bukkantak föl előttünk és balról. Még messze vannak. Vajjon összecsapunk-e?

15: Repülőink Candiától délre nagy ellenséges erőket jeleznek. Egyenesen feléjük tartunk. Hajóink közt állandó az érintkezés.

16: Az ellenség nincs messze. „Nem baj" kiáltja az egyik matróz. „Majd mi is megmozdulunk egy kicsit és akkor találkozunk." Hajóink csatarendbe sorakoznak.

16.25: A legénység a fedélzeten sorakozik. Belenevetnek a napba. Az ellenség úgy látszik, kerüli a találkozást.

18.30: Vagy ezer méterre tőlünk csobban a viz. Néhány csobbanás, most már közelebbről. Nyolc repülőbomba. Riadó! A bombákra azonnal felelünk, megszólalnak a légvédelmi ágyúk és a gépfegyverek. Az égen kis fekete felhők, a gépfegyvergolyók, világitanak a napban, mint a tűzijáték. Hulló csillagok nappal. Az angol gépek sietve elmenekülnek.

Július 9, 4.40 óra: Az éjjel csöndben telt el. Egyik torpedóűzőnk előre megy járőrbe. Hol van hát az az ellenség? Ugy látszik, az éjszaka sötétjében sikerült elrejtőzniök valahol. De nemsokára jelenti a rádió: Sok és erős ellenség. Hogy is mondta Mussolini? „Sok ellenség, sok dicsőség."

13.25: Légi riadó. Ellenséges hidroplánok. Bombákat dobnak, de túl messze hullnak a tengerbe.

14: 33.000 méterre több ellenséges egység. Mindenki a helyére! Az ellenséges ágyúk fölényben vannak, de mit számit az?

14.35: „Támadás!" vezényli a parancsnok. Hajóink teljes gőzzel repülnek az angolok felé:

15.20: Pár kilométerrel előttünk néhány cirkáló megkezdi a tüzelést. A dörgések megreszkettetik a levegőt. A lövések túl hosszúak vagy túl rövidek. Körülöttünk a tenger, mint valami szökőkút, magasra fröcskölnek a hullámok.

15.40: „Az ágyúk elegáns párbeszéde", jellemzi a helyzetet a parancsnok. A három ellenséges cirkálóból kettő egy vonalba kerül a mi cirkálóinkkal. Öt angol torpedóromboló a repülőgépanyahajó védelmére sorakozik fel. 20—22—25 csomóval haladunk feléjük. Elérkezett a döntő pillanat. A hiuról megszólal a parancsnok hangja a hangszóróban: „Vigyázz! Éljen a király!" „Éljen a király!" kiáltja vissza a legénység. Az árbócra felszökik az ütközetet jelző lobogó.

15.55: Megnyitjuk a tüzet!

Fülsiketitő dörrenések, magasra csapódó vizár. Fekete füstorkán. A levegő megtelik puskaporszaggal. A szemek könnyeznek tőle. Fülünket vattával dugjuk be, mert megszakadna a dobhártyánk. A Luce hiradó öt fotóriportere ingujra vetkőzve dolgozik. Az ágyúmester a legnagyobb hidegvérrel méri a távolságot. 27.000 méterre vagyunk az ellenségtől. Az első lövésünk túl hosszú volt, a második túl rövid. A harmadiknál a parancsnok felkiált: „Pompás!" Még néhány lövés, aztán felharsan a kiáltás: „Győzelem! Győzelem!" A brit hajók tüzet fogtak.

HAJÓK BÁLI TÁNCA...

Hajónk úgy táncol, mintha bálban lenne. A lecsapó lövedékek úgy felverik a vizet, hogy az árminden pillanatban átcsap rajtunk. Korunk egyik legnagyobb tengeri háborúja tetőfokára érkezett. Zárótüzet kapunk. Kéményünk felrobban, de a hajó jól tart. A csatalobogó is megsérült, cafatokra téptéka golyók, a trikolórból már csak a zöld szín látszik, a remény színe. Folytatjuk a tüzelést. A parancsnok intézkedik, hogy a hajó sérüléseit azonnal javitsák meg. Elnézem ezeket az embereket az ágyú mellett, a gépészeket a gépházban, a matrózokat a fedélzeten. Most vannak elemükben. Valami fanatikus lelkesedés és tűz fűti mindegyiket. Az ellenségnek sok veszteséget okoztunk. Egy Barham- vagy Malaya-tipusú 31.000 tonnás cirkálót alaposan megrongáltunk.

16.25: Az ellenség beszüntette a tüzet és hanyat-homlok menekül. A gépházban 60 fok meleg van. De senki sem fáradt. Húszéves fiúk dolgoznak olyan csendben, mintha évtizedek óta ezt csinálnák. Az egyik kazamatában tűz támadt, de sikerült hamarosan eloltani. A sebesülteket felhozzák a fedélzetre, de mindenki jókedvű és senki sem törődik a sebével. Sokan vonakodnak otthagyni a helyüket és mintha mi sem történt, folytatják a munkát. Akinek a sebét bekötözik nevetnek és közben cigarettáznak. Felhozzák a halottakat és kiterítik őket. Közöttük van az a tűzér is, aki első nap megmondta: irjam meg, hogy tizenketten vannak egy ágyúra. A matrózok némán tisztelegnek. Az ágyúmester föltveti a szemét: „Üdvözöljétek a parancsnokot", rebegi és ezzel kileheli lelkét.

21: A rádiós jelenti, hogy az ellenség sérült hajóit Málta felé vontatja. A fasiszta flotta döntő győzelmet aratott a legyőzhetetlennek hitt brit hajóhad fölött!

Az ágyuk elegáns párbeszéde

Cadum kenőcs pattanások ellen

Cadum kenőcs enyhiti és meggyógyitja a gyulladást és irritációt és nyugodt álmot biztosit mindazoknak, akik sokat szenvedtek bőrbajban. Azonnal megszünteti a viszketegséget. Sok szenvedésnek veheti elejét, ha idejében használja e csodás szert, amely rendkivül hatékony kiütések, pattanások, sebek, csalánkiütés, rüh, ótvar, fekély, horzsolás, aranyér, bőrhámlás, karcolás ellen.

Capitol-ban

FLORENTINE

Kiváló német vigjáték, Joan Lowel „Ein Mädel wird Matrose" cimü regénye nyomán. A főszerepekben: PAUL HÖRBIGER, Geraldine KATT, Hans HOLT. — Rendezte: Karl Lamac.

Apollo

Furi kapitány

Szenzációs film az ausztráliai deportáltak életéből

A főszerepekben: Victor Mc. Laglen, Brian Aheene, June Lang, Lukács Pál.

Ujabb kormányintézkedés a zsidók helyzetéről

Bucurestiből jelentik: Budisteanu vallás- és szépmüvészeti miniszter a következő három rendelkezést adta ki:

1. **Megszünteti a romániai zsidó egyházaknak eddig adott különböző államsegélyeket.** 2. Felhivta a görögkeleti ortodox egyház főpapjait és papjait, hogy

zsidó vallású egyént ne kereszteljenek meg

görög keleti ortodox hitre. Ugyanakkor megkereste rendeletileg a többi romániai keresztény egyházak vezetőit is, hogy hasonlóan a görög keleti ortodox egyház papjaihoz, a többi keresztény vallások papjai se kereszteljenek meg zsidó vallású egyéneket. 3. Megtiltotta a papoknak és összes egyházi személyeknek, vagy az egyház szolgálatában álló egyéneknek, hogy haszonhajtó és kereskedelmi jellegű üzletekben igazgatósági, vagy egyéb fizetett, vagy tisztelet-beli állást vállaljanak.

Egyházi személyeknek csak olyan intézményekben lehet vezető, vagy más szerepet játszaniok, melyek szellemi, jótékonysági, vagy olyan nemes cél szolgálatában állanak, mely a papi méltósággal összefér és nem adhat előitéletekre, vagy a közvélemény elitélő birálására okot.

Itt emlitjük meg, hogy a nemzetgazdasági minisztérium elmozditotta a külföldi kereskedelmi konzulátusoknál működő zsidó tisztviselőket.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

= HIREK =

MEGJELENIK:

Minden napon a vasárnapokat és ünnepnapokat követő napok kivételével.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Belföldön házhoz való kézbesítéssel együtt magánosoknak havonta nyolcvan lei, negyedévre 230 lei, félévre 450 lei, egész évre 900 lei. Nyugdíjasoknak házhoz való kézbesítéssel együtt havonta hetven lei, negyedévre 200 lei, félévre 400 lei, egész évre 800 lei. Magyarországon havonta 4 pengő, negyedévre 12 pengő, félévre 22 pengő és egész évre 40 pengő. Hatóságoknak, közhivatalóknak és közüzemeknek, gyáraknak, vállalatoknak és részvénytársaságoknak egy évre 1200 lei kézbesítéssel együtt.

TELEFON:

28—10 és este 10 óra után: 28—15.

Negyven több, mint husz

Az egyik magasrangú tisztviselő irodájába benyitott egy egyszerűen öltözött asszony. Vele volt pöttömnyi fia is, aki anyja szoknyájába kapaszkodva lépkedett nagykomolyan. Gondosan fésült aranyszőke haja, tiszta ruhácskája elárulta, hogy a mama kedvence. Az asszony fáradt tekintete kutatva mélyedt a főtisztviselő szemébe, amikor halk hangon ügyének kedvező elintézését kérte. Szája széle megremegett, amikor gondját-baját előtárta és két szeméből kibuggyant a könny. A cseppek a fiúcska fejére hullottak. A kisfiú ijedten nézett anyjára és már az ő szája is sírásra görbült, amikor megkérdezte:

— Mama, miért sírsz...?

Az asszony nem válaszolt, csak kezével intett és megsimogatta fia fejét. A gyermek, a felhőtlen, tiszta kék ég színét visszatükröző szemével most a tisztviselőre nézett és figyelmesen hallgatta, amint az megígérte a kérés teljesítését. Az asszony megkönnyebbült sóhajtással nyugtázta a biztató ígéretet és fiát a kezénél megfogva nagy hálálkodások közepette kifelé indult. A magasrangú tisztviselő csak akkor nézte meg figyelmesebben a gyermeket és annyira megtetszett neki, hogy visszahívta és zsebébe nyúlva kivett egy húsz leiest, amelyet felajánlott:

— Neked adom ezt a húsz leit.

A fiúcska gyors pillantással az anyjára nézett, majd elvette a pénzt, amelyért köszönetet is mondott.

Már majdnem az ajtónál volt, amikor megkérdezte az anyjától:

— Sok pénz ez?

— Nem sok — válaszolt a tisztviselő az asszony helyett és azután a gyermek felé lépve, így folytatta:

— Ha most visszaadod a húsz leit, holnap eljöhetsz és akkor negyvenet kapsz...

A fiúcska önkéntelenül hátra dugta markát, a melyben a húsz leit szorongatta. Látszott rajta, nem tudja, mit csináljon, de azért óvatosan megkérdezte:

— Negyven több, mint húsz?

— Több, fiam...

— Akkor visszaadom a bácsinak a húsz leit és inkább holnap jövök el a negyvenért, — határozta el a fiúcska.

Már nyújtotta is vissza a pénzt, de az mégis az övé maradt.

A fiúcska boldogan indult az anyja felé, aki az ajtónál várta. Örömtől repeső hangon közölte vele, hogyha holnap eljön, ismét kap húsz leit.

— Ne sírjál mama — biztatta anyját — szerzek és pénzt neked...

— Anyádnak adod a pénzt? — kérdezte a tisztviselő.

— Igen, hogy ne sírjon... — válaszolta komolyan a fiúcska és most már ő biztatta anyját, hogy induljanak.

Mielőtt kilépett volna az irodából, még egyszer visszafordult:

— Holnap biztosan eljövök bácsi, mert nekünk nagyon kell a pénz...

(kafer).

— **Újabb miniszteri értekezlet a királyi alapítványok ügyében.** Bucurestiből jelentik: A miniszterelnökség Gigurtu Ion miniszterelnök vezetésével ma déli 12 órakor közigazgatási értekezlet volt, melyen résztvettek Angelescu királyi tanácsos, Leon, Caracostea, Gomiu miniszterek és Petrovici, a román akadémia kiküldöttje. Az értekezlet a királyi alapítványok ügyében ülésezett.

— **Az országőr főparancsnok ismét rádióbeszédben szól a román ifjúsághoz.** Bucurestiből jelentik: Vasárnap este 8 órakor Sidorovici Teofil országőr főparancsnok rádióbeszédet mond.

— **A bucurestii diplomáciai testület ajándéka a román Vörös Keresztnek.** Bucurestiből jelentik: A Bucurestiben akkreditált diplomáciai kar doyenje Msgr. Cassulo Andrea pápai nuncius ma 135 ezer leit adott át a külügyminiszternek, hogy azt juttassa el a román Vörös Kereszthez, mint a diplomáciai kar felajánlását a menekültek javára.

— **Manoilescu külügyminiszter kétnapos pihenőre utazott Mangáliába.** Bucurestiből jelentik Manoilescu Mihail külügyminiszter és felesége családjukkal szombaton és vasárnap távol lesznek a fővárostól. A miniszter családja Mangáliába fürdőhelyre utazott, ahol családja a nyarat tölti.

Sohasem tudhatod, hogy ki hallgat ki.

— **Felülvizsgálják a kolozsvári Néprajzi Múzeum működését.** A „Curentul" jelentése szerint a szépművészeti minisztérium megbízásából tegnap Raureanu felügyelő Kolozsvárra érkezett, hogy a Néprajzi Múzeum működését felülvizsgálja s a múzeum ellen emelt panaszokat letárgyalja.

— **Az angol nemzeti bank vezérigazgatója Kanadában.** Londonból jelentik: Niemeger Ottó az angol nemzeti bank vezérigazgatója Kanadában van és fontos tárgyalásokat folytat az ottani kormánykörökkel. A tárgyalások célját titok fedi.

— **Legideálisabb hashajtó, vértisztító, epehajtó** a Dr. Földes-féle Solvo-pirula. Székrekedés, bélernyheség, rossz emésztés, gyomorrontás, felfuvódás, gyomor- és bélfájdalmaknál teljes gyógyulást nyujt. Egy doboz ára 25 lei. Minden városi és vidéki gyógyszertárban és drogériában kapható.

— **Kötelező a katonai szolgálat Uruguayban.** Az uruguay kormány előterjesztésére a képviselőház törvényt szavazott meg, mely kötelezővé teszi a katonai szolgálatot az országban.

— **Przemysl városának fele német, fele orosz kézen marad.** Mint ismeretes, a San folyó mentén fekvő Przemysl hovatartozása körül nehézségek mutatkoztak. Most a német és szovjet kormány abban egyezett meg, hogy a város egyik fele német, másik fele orosz kézen marad. Német részről Frank kormányzó már át is vette a várost, melynek új neve Deutschprzemysl lesz.

— **Gecov volt vezérkari főnök látogatása a nyugati fronton.** Gecov bolgár tábornok, aki a világháború folyamán a bolgár vezérkar főnöke volt, német katonai vezetők kíséretében megtekintette a nyugati arcvonal erődműveit és katonai egységeit.

Kerthelyiség - Bár

NIPPON

volt LLOYD-kert

Minden vasárnap és ünnepnap délután 6 órakor teadélután

ZENE — PROGRAM — TANC

Igazgatóság.

— **Elhalasztották a jegyzővizsgákat.** Bucurestiből jelentik: A július 25-re, a kormányzóságok székhelyén kitűzött jegyzővizsgákat további intézkedésig elhalasztották.

(—) **Temesvárott a köztisztviselők nem kerülnek az első osztályba.** A helytartóság néhány hét előtt előterjesztést intézett a kormányhoz és kérte, hogy a drágaságra való tekintettel Temesvárott a köztisztviselők kerüljenek az első osztályba, mint Bucurestiben. A belügyminiszter a pénzügyminiszter véleményének meghallgatása után a kérést nem teljesítette.

Köztisztviselők uj beosztása

A köztisztviselők előléptetését és kinevezését javasló helytartósági bizottság tegnap Ciupe Gheorghe dr. vezértitkár elnöklete alatt ülést tartott. Az ülésen résztvettek Petrovici Emil dr. helytartósági személyzeti főnök és Temesvár város részéről Table Nicolae dr. főjegyző. Elkészítették az új törvény alapján a köztisztviselők új inkadrálásának kimutatását. Az új beosztás következtében a helytartóság tisztviselői és altisztjei husztól harminc százalékig terjedő fizetésemelésben részesülnek. A városnál kétszázhárom tisztviselő és kétszázhusz alkalmazott kap új inkadrálást. A kimutatást Marta Alexandru dr. királyi helytartó elé, majd pedig a belügyminiszter elé terjesztik.

(—) **Anna napi zarándoklat Máriaradnára.** A szokásos Anna-napi zarándoklatot az idén is megrendezik. A férfi és női zarándokok július 24-én indulnak el Temesvárról és gyalog mennek Máriaradnára. A zarándokok július 24-én reggel öt órakor a székesegyházban szentmisét hallgatnak és azután útnak indulnak. A zarándokokat az idén Páter Bálint és Páter Ágoston, szalvatoriánus atyák vezetik. Július 26-án Anna-napján reggel különvonat is indul a zarándokhelyre. Az utazás díja menettérti jeggyel százhúsz lei.

(—) **Közigazgatósági értekezlet a helytartóságon.** A helytartóságon tegnap délelőtt Marta Alexandru dr. királyi helytartó elnöklete alatt megtartották a Temes-tartomány szolgálati főnökeinek közigazgatási értekezletét. Megbeszélték a jövő hét folyamán teendő intézkedéseket, valamint a végzendő közmunkákat. Szóba került a mezőgazdasági helyzet is. Megállapították, hogy az aratás jónak ígérkezik, a munkálatok pedig a katonaságtól hazabocsátott földművesek igénybevételével gyorsan folynak.

(—) **Adomány a magyar szülőotthon javára.** A Déli Hírlap kiadóhivatalába Mária-Anna-Róza jelige alatt ötszáz lei érkezett a létesítendő magyar szülőotthon és csecsemőgondozó javára. További adományokat elfogadunk és rendeltetési helyére juttatunk.

Partie kiárusitás!

Mélyen leszállított árak mellett kapható augusztus 10-ig női és gyermek selyemalsónemű, darabonként is. Délelőtt 9-től, délután 6 óráig. A

„Tricorom"

gyárhelyiségében, II. Str. Dorobantilor 47. (Rékási út.)

(—) **Pacha püspök nyári szabadsága.** Pacha Ágoston megyés püspök szombaton délben Herkulesfürdőre utazott és körülbelül négy hétig marad a fürdőhelyen. A püspök azelőtt hosszú éveken át Karlsbadban töltötte nyári szabadságát. Az egyházmegye ügyeinek vezetését az egyházfő távollétében a püspöki vikárius látja el.

(—) **A vihar megrongálta a Dóm-templomot is.** A kedd éjszakai rettenetes ítéletidő, amely jelentékeny károkat okozott a város egész területén, nem kímélte a katolikus püspöki székesegyház magasra nyuló tornyait sem. A borzalmas erejű vihar a székesegyház két tornya mögött leszedte a tetőzetet, a tornyok bádogfedését papírlapként felszakította és a kóruson levő Szent Cecilia üvegfestmény alsó részét letörte. Körülbelül harmincezer leibe kerül a Dóm-templomon okozott kár kijavítása és a káptalannak komoly gondot okoz ezen összeg előteremtése, mivel a templom javítására és karbantartására szánt alap nem rendelkezik a szükséges anyagi eszközökkel.

(—) **Ferdinánd király halálának évfordulója.** Tegnap volt évfordulója annak, hogy néhai I. Ferdinand király meghalt. Ebből az alkalomból a gyárvárosi görög keleti székesegyházban gyászistentiszteletet volt, amelyet nagy papi segédlettel Tiucra Patrichie dr. főesperes tartott. A gyászistentiszteleten résztvett Marta Alexandru dr. királyi helytartó, Baran Coriolan dr. főpolgármester és számos más előkelőség.

(—) **Születések.** Az anyakönyvi hivatalban a következő születéseket jelentették be: Imbroane Brutus törvényszéki bíró Cornelia Ecaterina Alexandre nevű leánya. Koppony Ede földbirtokos Vilmos Mátyás nevű fia, Hunyadi Ferenc pék Anna nevű leánya, Csorna Gyula heggesztő Margit nevű leánya, Koós Ferenc lakatos Rozália Klára nevű leánya, Gaborek Ferenc nyomdász Gerhard Walter nevű fia, Skonda Ödön mérnök Ödön Ferenc nevű fia, Tiuca Ioan vasúti alkalmazott Ioan nevű fia, Weigner Frigyes magántisztviselő Ildikó nevű leánya.

(—) **Halálozások.** Az anyakönyvi hivatalban a következő halálozásokat jelentették be: Rusu Pavel földműves 22 éves, Târgulita Margareta munkásnő 34 éves, özvegy Barta Jánosné született Szaál Anna 67 éves, Entner Józsefné született Nindl Anna 52 éves korában.

(—) **Házasságok.** Az anyakönyvi hivatalban szombaton a következő házasságokat kötötték: Chladny Stubnya Tibor kelmefestő és Utrata Anna, Jude Tibor cipész és Sârbescu Vioara, Bazil Mátyás kőműves és Wolf Gertrud, Tapuchievici Pavel mérnök és Capatina Marta, Schmitz József magántisztviselő és Rumann Irma, Deixner György magántisztviselő és Kincs Anna, Ringler József asztalos és Hunyadi Irma, Kiss Lajos asztalos és Rück Rozália, Boda Dezső elektrotechnikus és Vata Anna, Albulescu Ioan munkás és Nagy Juliánna, Almási Ferenc szobafestő és Lorisz Magdolna.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

A főudvarnagyi hivatal közleménye

Bucurestiből jelentik: A királyi udvarnagyi hivatal 50-es számú közleménye:

„Ofelsége az uralkodó előtt július 19-én a következők jelentek meg munkakihallgatáson: Macovei mérnök, közmunkaügyi és közlekedésügyi miniszter, Leon tanár nemzetgazdasági miniszter, Caracostea nemzetnevelésügyi miniszter, Noveanu dr., a nemzeti vagyon leltározásának minisztere.

A délután folyamán az uralkodó audiencián fogadta Gigurtu miniszterelnököt, Manoilescu külügyminisztert és Constantinescu Mititat, a Banca Nationala kormányzóját.

Bucuresti, 1940. július 19".

Péntek este 7 órakor összeült a minisztertanács, amelyen megbeszélték azokat a módozatokat, amelyeknek segítségével a Nemzet Pártja programja szellemének megfelelően a zsidó elemek az új államrendbe beilleszkedhetnek.

(Rador)

— **Beszüntetett lapok.** Bucurestiből jelentik: A központi cenzurahivatal az alant felsorolt napi- és hetilapok engedélyeit vonta vissza, mert az engedélyeket nem mutatták be az ellenőrző bizottságnak: A Makabi szervezet hetilapja, a Román-Palesztinai kereskedelmi kamara hetilapja, a cionista hetilap, a Cuvântul Cetetenesc, a Drumul Nou Europa, az Ilustrationea Evreasca, a Motor, a Monitorul Licitatilor, az Unser Wort és a Viata. Egyben pedig elrendelték az alanti fővárosi lapok megjelenésének felfüggesztését: Tribuna Noastra, Romania Ilustrata, Comedia, Iustitia, Opinia Romaneasca, Gazeta Capitalei, Vremea Meseriaselor és Munca Romaneasca.

— **Elismerés a vasúti alkalmazottaknak.** Bucurestiből jelentik: Macovei mérnök, közlekedésügyi miniszter rendeletet bocsájtott ki, amelynek értelmében augusztus 1-től a CFR tisztviselők és alkalmazottak fizetése terhére kirótt pénzbüntetéseket megsemmisítik. Ugyanakkor a vasúti hivatalnokok és egyéb alkalmazottak számára folyosított kölcsönök esedékes részleteit a jövőben mérséklik. Ezt a két intézkedést elismerésként hozták azért a munkaszeretetért és fegyelmezettségért, amelyet a vasút alkalmazottai tanusítanak.

— **Új haladék a személyzeti és tőkekamatadó befizetésére.** Bucurestiből jelentik: A pénzügyminisztérium a tőkekamatadó és a személyzeti adó befizetésére újabb haladékot adott. Ennek értelmében ezt a két adónemet legkésőbb július 25-ig bezárólag lehet büntetés nélkül leróni.

Beszélni annyit jelent, mint vetni, hallgatni pedig annyit jelent, mint aratni.

(—) **A közmunkát végző katonai előképzősök teljes fizetése jár.** A katonai előkiképzésben résztvett ifjak hat napig közmunkát végeznek Temesvárott. Számos munkaadó erre az időre csökkenteni kívánja katonai előképzős alkalmazottja fizetését, vagy pedig helyettesiteni akarja erre az időre. A munkaadókat ezért figyelmeztetik, hogy erre az időre is a teljes fizetést kell kiszolgáltatni számukra, mert ellenkező esetben büntetésnek teszik ki magukat.

(—) **A kormány beszüntette a rekvirálásokat.** Megírtuk, hogy Riesz József dr. német népközösségi elnök vezetésével küldöttség járt Marta Alexandru dr. királyi helytartónál és a mezőgazdasági munkák mielőbbi lefolytatása érdekében a rekvirálás körül könnyítéseket kért. A királyi helytartó válaszában közölte, hogy a kormány máris rendeletet adott ki és abban a rekvirálások azonnali beszüntetésére vonatkozólag intézkedik.

(—) **A katonai zónákban lakók engedélye.** Mint ismeretes, azoknak, akik a város katonai zónáiban laknak, különleges lakhatási engedéllyel kell bírniuk. Az erre vonatkozó kérvények benyujtásának határideje tegnap, szombaton lejárt azonban még mindig számosan vannak olyanok, akik ennek nem tudtak eleget tenni. Erre való tekintettel a kérvények benyujtási határidejének meghosszabbítását kérték.

UZ BENCE

Nyirő József regényének füzetes kiadása nagy tetszésre talált a közönség legszélesebb rétegeiben. A teljes regény 13 füzetből fog állani, így az olvasók 52 leiért teljes regényt kapnak. Vidéki előfizetőinknek is szívesen elküldjük a füzeteket a portó megtérítése ellenében. Ezért arra kérjük vidéki olvasóinkat, hogy postautalványon, vagy bélyegben küldjenek be 55 leit, aminek ellenében elküldjük az eddig megjelent füzeteket és azután folytatólagosan a hetenkint megjelenő folytatásokat.

— **Új zárórarendelet.** Bucurestiből jelentik: A munkaügyi minisztérium a következő üzletek számára az alanti újabb zárórát léptette életbe: A mészárosok reggel 5 órától déli 12 óráig, míg délután 5 órától este 8 óráig tartanak nyitva. Szombaton és ünnep előtti napon este 9 órakor zárnak. Pékek és süteményárusok ugyancsak reggel 5 órakor nyitnak, délben 2 órakor zárnak, délután 5 órától este 9-ig tarthatnak nyitva. A borbélyok és fodrászok reggel 7—1-ig és délután 3—8-ig dolgozhatnak, szombaton és ünnep előtti napon csak este 10 órakor kötelesek zárni. A zöldségárusok 5—12 és délután 4—8 óra között tartanak nyitva, szombaton és ünnep előtti napon este 9 óráig. A többi üzletek zárórája nem változik.

(—) **AUTÓK BEJELENTÉSE.** A csendőrlégió parancsnokságának közlekedési osztálya felszólítja mindazokat a temesvári és megyebeli autótulajdonosokat, akik járműveikkel 1939. június 25 és július 16 között nem jelentkeztek, hogy július 22-én feltétlenül jelenjenek meg Temesvárott az első tüzérezred kaszárnyájának udvarán működő katonai bizottság előtt. Azok, akik ennek a kötelezettségnek nem tesznek eleget, a katonai törvényszék elé kerülnek.

— **Kitünő eredmények a magyar-német úszóversenyen.** A magyar-német úszómérkőzés első napján kitünő eredményeket értek el a versenyzők. A 4x200 méteres gyors-váltóban Magyarország csapata legyőzte a német csapatot, a 200 m. mellúszásban a német Balke 2. p. 43.6 mp.-el győzött Fábián előtt, aki 2. p. 52.6 mp. úszta le a távot. A 400 m. gyorúszásban a német Plath győzött 4. p. 57.2 mp.-es idővel a magyar Tátos előtt, aki 5. p. 01 mp..-et úszott. A műugrásban a német Weiss nyert 155.16 ponttal Hidegvéghy előtt, aki 141.52 pontot ért el. A vízipoló-mérkőzést 7:2 (3:1) arányban a magyar csapat nyerte. Góldobók: Kisléghy (4), Brandy (3), illetve Schneider (2).

Harisnya árusitás

gyári árakon fogyasztók részére páronként is.

Csak julius végéig

„ROCCA" harisnyagyárnál

II. Penes Curcanul 4. (Klapka sor.) Mindennemű flor gyermek, férfi és női harisnyák hibátlan minőségben és kijavított hibával. — **Kivételesen olcsó árak. Gyermek harisnyák ára 12 leitől kezdve.** — Árusítás 8—1-ig és szombaton d. u. 4—7-ig, mai naptól kezdődően.

— **Bemutatta megbizó-levelét Hitler kancellárnak az új berlini román követ.** Berlinből jelentik: Hitler vezér és kancellár szombaton reggel bemutatkozó kihallgatáson fogadta Romalo Alexandrut, Románia újonnan kinevezett berlini követét, aki ez alkalommal átadta megbizólevelét a vezérnek. A kihallgatáson jelen volt Ribbentrop birodalmi külügyminiszter is. A kancellária palota udvarán S. S. díszszázad adta meg a katonai tisztelgést az új román követ odaérkezésekor és eltávozásakor.

— **A miniszterelnök hétvégi üdülése.** Bucurestiből jelentik: Ma este két napos tartózkodásra Mamaia fürdőhelyre utazott Gigurtu Ion miniszterelnök, Fabricius bucuresti német követ, Pellegrino Chigi bucuresti olasz követ és Macovei Ion közlekedésügyi miniszter, valamennyien feleségeikkel.

A nagyvezérkar leszerelési parancsának hiteles megjelölései

Az alábbiakban helyesbítve ismételten leközöljük a nagyvezérkar július 19-én kiadott 4-es számú rendeletét, amely az újabb leszerelésről intézkedik:

EGY CSILLAG: ZR 2, VS 2, OB 2, VF 3, HP 3, PA 3.

KÉT CSILLAG: SU 2, SU 3, SO 3, ZT 2, ZT 3, VU 2, VU 3, US 2.

HÁROM CSILLAG: XV 2, XV 3, ZA 2, ZA 3, UF 3, OB 3, ZH 3, OI 3, SM 3.

NÉGY CSILLAG: TI 2, TI 3, OF 3, ZO 3, VN 3, UR 3.

ÖT CSILLAG: ZO 3, ZU 2, ZU 3, NT 3, NT 4.

LEGUJABB

Anglia kénytelen lesz inflációhoz folyamodni

Berlinből jelentik: Jól informált berlini körök szerint az angol népnek fogalma sincs róla, milyen elviselhetetlen pénzügyi terheket jelent a szigetország számára a háború. Most került nyilvánosságra az 1940—41-ik évi költségvetés, amely

2 milliard 667 millió font sterlinget irányoz elő költségekre,

szemben a múlt évvel, — amelyben öt békehónap és hét háborús hónap volt, — és amikor 850 millióval, szóval 32 százalékkal kevesebbek voltak a kiadások. Megállapitható, hogy még ez az óriási összeg sem lesz elegendő a költségek fedezésére. Az angol kincstárnak három forrása van a szükséges pénz előteremtésére. 1. Az adók, 2. A kölcsönök és 3. Az infláció. Az adókivetés és behajtás elhatárolt, mert lehetetlen pattanásig feszíteni a húrt. Ami a kölcsönöket illeti, azok már többször kudarcot vallottak, mert

a június 25-én kibocsátott új hadikölcsönre csak 60 millió fontot jegyeztek.

Az infláció az úgynevezett kényszerkölcsönnel kezdődik, amikor is a kincstár a bankoknál előlegeket vesz fel. Kénytelen lesz azonban

az angol pénzügyi kormányzat a fokozottabb inflációhoz és a bankjegy szaporításhoz nyúlni,

ami az angol lakosság körében máris igen nagy izgalmat kelt. (Rador).

Néhány napon belül partra szállnak Angliában a német csapatok

Rómából jelentik: A Relazzione Internazionale szerint új fázisba került a katonai és politikai helyzet.

1. A sorozatos német légitámadásokkal már tulajdonképen megkezdődött az Anglia elleni támadás és csak napok kérdése, hogy partra is uralmát vizen és levegőben.

amit London kiürítése és az angol főváros eleste követ. Az angol kormány Kanadába menekül, ahonnan központilag egy világbirodalmat nem lehet kormányozni és egy menekült kormány annyi mintha nem is létezne.

2. Olaszország a Földközi-tengeren már megszüntette és teljesen megbénította az angolok uralmát vizen és égen.

3. A balkáni államokban Berlin és München után olyan új orientációk vannak, amelyek a teljes nyugalmat és a tengellyel történő együttműködést spontán biztosítják. 4. Ami az új európai rendet és annak megteremtését illeti: az kizárólag Hitler és Mussolini akarata szerint fog megtörténni a kivivott győzelem után. A tengelyhatalmaknak e pillanatban nincs más céljuk, mint a teljes és végérvényes győzelmet kivivni és csak ezután lehet az ujjáépítésről beszélni. (Rador).

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Négyszemközt önmagammal

A Petőfi-évforduló előtt 35 leies olcsó kiadásban új Petőfi-kötetet hoztak ki a könyvkiadók. A címlap maga egyszerű nagy kék betűivel megtetszett, mikor először találkoztam vele, örömmel nyultam a könyv után és tekintve, hogy ez az ár még az én vékony erszényemnek sem jelent nagy megterhelést, kértem valakit, aki éppen arrajárt, hozzon nekem is egyet. Megkaptam a könyvet és bár olcsó ujságpapirra nyomott lapjait nem nagyon szeretem, örömmel szemlélem mégis mindig, amikor a fehér karton címlapot megpillantom. Hozzá nem nyúltam azóta, ki nem nyitottam. Legfeljebb fejből idézgetek néha egy-egy Petőfi verset, ha éppen eszembejut. De ha nem jut eszembe, az sem nagy baj. fel nem lapozom soha egyetlen versét sem, bár néha szégyenkezve gondolok arra a barátomra, aki azzal indokolta meg a könyv vételét: nem azért, hogy az ember Petőfit olvasson, hanem, hogy legyen otthon egy Petőfi kötete.

Mai rohanásunkban nincs időnk Petőfit olvasni, az igaz. Nincs időnk Petőfit olvasni, ahogy nincs időnk olvasni mást sem. Legfeljebb ujságokat, napihireket, amelyeket valósággal felfalunk, egyiket a másik után, anélkül, hogy valamelyiküket is meg tudnánk emészteni. Az események olyan vágtatva, olyan villámsebességgel követik egymást, hogy nem tudunk megállni egyik mellett sem. Mire tudomásul vettük az egyiket, már ujabb szenzációk hullámai borítanak el és azt sem tudjuk, hogyan másszunk ki áradatukból. Nincs időnk könyvekhez és nincs időnk Petőfihez. S hiába gondolok szégyenkezve kisvárosban élő barátomra, aki azt hitte, ha van egy Petőfi kötetem, néha mégis fel fogok lapozni egy-egy verset. Három hete fekszik a könyv az asztalomon és még sohasem vettem annyi fáradtságot magamnak, hogy utána nézzek, egy-egy ismerős versor miként folytatódik.

Francois Villont ismerni ma: divat. Szégyelném, ha a Testamentumot nem ismerném. Ha nem tudnék kivülről elmondani Villon-balladákat és ahhoz a vitához nem tudnám a magam véleményét hozzáfűzni, amelyik a Villon-versek körül már több mint egy év óta úgyszólván állandóan folyik. Francois Villon ötszáz évvel ezelőtt élt és francia volt. Bár ez nem ok arra, hogy kultúrában távolabb legyen tőlünk, mint az a költő, aki ugyanazon a nyelven irta meg nagyszerű gondolatait, amelyiket mi is beszélünk. Ötszáz év nagy idő az emberiség történetében. De eszméi nem koptak el, frissen, ujonnan kerültek el hozzánk, mert nyelvének régiességét is lehámlasztotta róla Faludy György, akinek magyarra való átültetésében jelent meg a Villon-kötet.

Villon nem adott többet, mint Petőfi Sándor. Ma azért mégis többen olvassuk ezt a nagy francia költőt, mint az ugyanolyan nagytehetségű, ugyanolyan súlyos mondanivalókkal teli magyar költőt. Az egyiktől mindössze száz év választ el, a másiktól ötszáz.

Vajjon mi az oka ennek? gondolom: Villon maibb lenne Petőfinél? Vannak, akik azt állitják, hogy a Villon-kötetben nem is magát Villont olvassuk, hanem Faludy Györgyöt, mert Faludy nemcsak a régies nyelvezetet formálta át, hanem magát a villoni mondanivalókat is. És egy új fordítású Villon kötettel próbálják bizonyitani, hogy az a Villon, a mit Faludy adott, seholsem létezik. Magam is utána néztem egyes verseknél az ó-francia szövegben és bizony keveset találtam meg abból, amit a Faludy-Villon kötetben olvastam. De az az érzésem mégis, hogy épp úgy, ahogy az átköltött Heine-fordításoknál is azt a Heinét adta vissza Faludy, akit ismerünk és szeretünk, — bár a szövegeken sokat változtatott, — Heine lényege benne van a Faludy által forditott versekben mégis, épp úgy, ahogy benne van a Villon-forditásokban Villon is, a csavargó-költő.

Villon Faludy által lett maibb, — ha maibb lett — Petőfinél. Petőfit azért ismerjük és szeretjük is, de csak annyira, ahogy egyszer valaha régen megismertük, s aztán elzártuk magunkban. Nem szavalgatjuk úton-útfélen, mint ezt az annyira divatos Francics Villonnal tesszük. Petőfi van. a miénk, magunkénak tudjuk. S ami a miénk, azt sohasem értékeljük kellőképpen. Nagyvárosokban az a szokás, hogy a benszülött csak akkor ismeri meg a város nevezetességeit, ha a vidékről jövő vendéget kalauzolnia kell. Addig csinálja ahogy csinálja, de a legtöbb helyet mégis elkerüli. Valahogy igy vagyunk mi is Petőfivel. Petőfihez eljutni mindig ráérünk, hiszen a mienk, a szelleme itt van körülöttünk, magunkénak tudjuk. Majd máskor, gondoljuk mindig, majd máskor, ha majd több időnk lesz... Adv az igen, Adyt még olvassuk, az ő mondanivalói már a kilencszázas évek új formájában áradnak felénk. Ady igen. Ő minket fejez ki, gondoljuk, miközben nem vesszük észre, hogy a zseni nem lehet zsenibb a zseninél és Csokonay Vitéz Mihály pompás verseit épp olyan nyugodtan mérhetjük hozzá, mint amennyire Petőfit Adyhoz és Adyt Francois Villonhoz. Művésznek nincs kora és a zseni fényét nem homályositják el az évszázadok.

Örülök, hogy a Petőfi-kiadás kötete mégis ott fekszik az asztalomon. Talán egyszer, egy álmatlan éjszaka hajnalán, mikor szivemre száll valami uj esemény miatt a rémület, — talán egyszer mégis Petőfi szelleméhez menekülök és fellapozom...

Sebő Renée

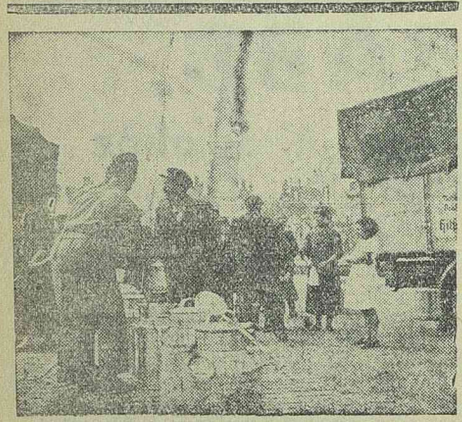

Német katonák meleg ételt osztanak ki a francia lakosságnak.

Német katonák az egyik rommá lőtt francia városban.

A MAXI KOMA

A nagysága barátságos hangon este igy szól a mindeneshez: — Juci fiam, ha betálalta a vacsorát és megágyazott, elmehet kicsit a barátnéjához diskurálni, de ne maradjon sokáig, mert tudja, hogy holnap nagymosás van és ha későn jön haza, nem alussza ki magát és majd egész nap fáradt lesz, ugyis rosszúl néz ki az utóbbi időben.

Juci: Igenis nagysága kérem, kapuzárásra itthon leszek.

A férj a vacsoránál, szinte kérő hangon a feleségéhez: Ma este elmennék kissé a kaszinóba, már hetek óta nem voltam, a Jenő is ott lesz, elbeszélgetünk egy rövid félórát.

A nagysága ridegen és szigorúan: Hogyis ne! Semmi keresni valód a kaszinóban. Mostanában minden rendes ember este otthon ül és nem flangál el hazulról.

A férj bátortalanul: Hát éppen az elébb engedted el a Jucit a barátnéjához, egy nőszemélynek pedig még inkább nem illik az esti korzózás.

A nagysága: Azzal te ne törődj... Te itthon maradsz és punktum!

Juci közben a hálószobában beágyalt és elköszön: Kezicsókolom Nagysága!

A nagysága: Azután csak vigyázzon fiam, nehogy valami baja történjen a sötét uccán. Ha kidiskurálta magát a barátnéjával, siessen haza és feküdjön le. Ha akarja, adok most egy aszpirint, mert a hangján is hallom, hogy megfázott és délután köhögött is.

Juci: Nincsen énnekem kezicsókolom semmi bajom, csak egy keveset megnáthásodtam, de majd elmúlik reggelre.

A férj, miután Juci elvonult, irigykedve és kis méltatlankodással: Ugy beszélsz ezzel a lánnyal, mint egy grófkisasszonnyal, majd még elbizza magát.

A nagysága: Ne fájjon ez neked, jobban tenned, ha azt a büdös bagódat nem itt a szobában szivnád el, hanem odakint..

A férj, örömmel: Jó megyek kissé ki az uccára és azalatt elszivom a cigarettámat.

A nagysága: Mondtam már, hogy nem mégy el, szivd el azt a vacakot kint a gangon, de nyisd ki előbb az ablakot.

A férj: Inkább megyek lefeküdni, ma megint eszed azt a nyomorult életemet. Ma megint rossz minden, amit csinálok.

A nagysága: Hallgass! Hallgass!! Ne idegesitsél még te is, nincs elég bajom ezzel a lánnyal.

A férj: Ha annyi bajod van vele, akkor miért kezeled úgy, mint a hímes tojást? Velem kiméletlen vagy, mint egy légi támadás, a Jucival meg majdnem összepuszilkodol, úgy udvarolsz neki.

A nagysága: Szamár vagy, nem értesz te ahhoz, tényleg jobb lesz, ha a sok butaság helyett, amit itt összevisszadumálsz, inkább mégy lefeküdni.

A férj: Jó, jó megyek már. Persze a hálókönösömet megint elfelejtette idekészíteni a te drágalátós Jucid, az a trampli!

A nagysága: Hadd azt a lányt, van annak naphosszat éppen elég dolga, nem szakad le a kezed, ha magad hozod ki a fürdőszobából azt az ócska slepetyákot.

A férj néma megadással elvonul, lefekszik és negyedóra mulva hangosan horkol. Az egyetlen időpont, amikor a házban csak az ő hangja hallatszik. Boldogan és bátran teszi, mert nem tud róla. Juci csak éjfél felé kerül haza, amikor már mindenki alszik. A nagysága másnap reggel becsengeti Jucit és úgy tesz, mintha nem tudné, hogy a lény féléjszaka odavolt:

— Kialudta magát Juci fiam? Jobban van már? Készitse el a reggelit és aztán menjen le a mosókonyhába a Maris mosónőnek segiteni, a piacra bevásárolni majd én megyek ma maga helyett.

Juci álmosan, barátságtalan hangon: Menek rögvest, csak előbb én is früstükölök.

A leány lassú cammogással elvonul, miközben a nagysága fojtott dühhel odaszól — az urához: Te is felkelhetnél már, a hasadra süt a nap. Ma nekem kell a piacra menni, hogy a Juci önagysága meg ne sértődjék, amiért a mosónénak is segitenie kell, hát elkisérhetnél és hazahozhatnád helyettem a kosarat. A hivatalban úgy sem veszik sok hasznodat, legalább idehaza dolgozz te is valamit!

A férj, inkább magában morogva: Ez a nap is jól kezdődik... Egészen magában suttogva: És az ilyen nőt nem szabad kiirtani...

A délelőtt eseménytelenül telt el, ebéd után a nagysága félórára lepihent. Hogy az álmát ne zavarják, odaszólt röviden az urának: Most ne piszmogjál idebent, hagyjál kissé szundítani. Eredj ki és mondd meg a Jucinak, hogy délután nem kell már lemennie a mosókonyhába.

A férj néma megadással kivonul a konyhába és közvetiti az üzenetet. Juci becsületes szánakozással nézi a szomorú embert, majd rövid belső tusakodás után megszólal: Mondja nagyságos úr, miért olyan muris mindig a nagysága az úrral? Velem olyan szépen tetszik beszélni a nagyságának és a nagyságos úrral folyvást veszekszik, pedig hát nem tesz ellenére semmit.

A férj egészen mélyről jövő, hánatosan filozófáló hangon: Nem érti maga azt édes Juci lelkem, nem ismeri maga még a keserű axiomát.

— Hát a Maxi komát tényleg nem ismerem, — vágja közbe őszinte butasággal Juci.

Enyhén mosolyog a szomorú férfi eme szent együgyűség hallatára, majd tovább oktatja a lányt: Maga még nem ért, fiam, az önző ravaszkodáshoz, ha sokáig kibirja nálunk, majd idővel megtanulja azt is.

— Nem tudom, hogy mit tetszik rólam gondolni, de én nem szoktam ravaszkodni, — méltatlankodott most már Juci, miközben a mosogató ronggyal majdhogy végigspriccelte az urat.

— Nem is magáról van szó — tört elő önkéntelenül a nagyságos úrból a vallomás — hanem a feleségemről. Nézze Juci nyiltan beszélek most magával. Manapság egy olyan férjet, mint én, pedig nem vagyok éppen egy rossz ember, a nagysága minden keresés nélkül annyit kap, amennyit csak akar, de egy olyan lányt, mint maga, a mai cselédviszonyok mellett hiába keresne egy másodikat. Velem lehet goromba, mert jól tudja, hogy én nem megyek el, de magával nem mer kikezdeni, mert maga stantepityere itthagyja.

— És a Maxi koma?

— Az axioma, Juci fiam, az megmarad és úgy szól: Egy mafla férjet mindig könnyebb találni, mint egy jó cselédet.

(Gogo)

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Száz esztendővel ezelőtt indult a hires magyar kutató és felfedező tengerentuli utjára

1840. július 20-án — tehát éppen most száz esztendeje — Magyar László húsz esztendős uradalmi tisztviselő azt irta az apjának:

— Nem nekem való dolog kimutatásokat készíteni arról, hány zsák gabonát hoztak be a hambárba és hány zsákkal visznek a hambárból a malomba. Nem akarok életem végéig itt rostokolni a pusztán. Világot akarok látni.

Ha a husz éves Magyar Lászlóban ez az elhatározás nem fogant volna meg, akkor egy világhirű afrikai kutatóval kevesebb volna.

Világot látni elsősorban a tengerészeknek van módjuk és azért Magyar László úgy döntött, hogy tengerész lesz. Sikerült apjától egy kis pénzt szerezni és azt a belső zsebébe csúsztatta megtakarított fizetése mellé.

Elindult Fiuméba és oda az út nagyobbik részét gyalogszerrel tette meg. Amikor Fiuméhez közel a plassei magaslatról megpillantotta a tengert lelkesülten kiáltott fel:

— A tenger! A nemzetek vizi országútja, amelyen ismeretlen tájakra juthatok majd!

Szinte futva rohant lefelé és a fiumei kikötőbe érve, lehajolt a parton és áhítatosan mártotta kezét a tenger vizébe, mintha az templomi szenteltvíztartó lenne és vizes ujjával keresztet vetett a homlokára, az ajkára és a mellére. Aztán beiratkozott a tengerészeti iskolába és szorgalmasan tanult.

A TITOKZATOS FÖLDRÉSZ VARÁZSA

1843-ban már tengerészkadét volt és Triesztben elszegődött egy osztrák hajóra. Első útja mindjárt Délamerikába vitte, Braziliába. Most aztán már rendszeresen járta a világ vizi országútját, amelynek se vége, se hossza. Járt Északamerikában, majd angol hajón Ázsiába indult. Akkor még nem létezett a szuézi csatorna és a tengeren Ázsiába, csak Afrika megkerülésével lehetett eljutni. Hajójáról gyakran látta útközben Afrika partjait. Nézte, nézte az akkor még nagyjában ismeretlen földrészt és olthatatlan vágy fogta el, hogy azokat a fehér foltokat, amelyek akkor még Afrika térképén éktelenkedtek, telerajzolhassa az általa felfedezendő hegyekkel, sikságokkal, folyókkal, tavakkal és érintkezésbe léphessen azokkal a titokzatos fekete emberekkel, akik a rejtélyes vidékeken laknak.

Azonban még éveknek kellett eltelnie, amig erre sor kerülhetett.

Találkozás a néger királlyal

Felkereste Hátsóindiát, Előindiát, majd Szumátra és Jáva szigeteket. Kínában francia hajóra szerződött, amelyen újból Délamerikába ment. 1848 végén jutott el végre Afrika nyugati partjára Kalabár országába. Kiszállott a partra, hogy megnézze magának a vidéket. A parton hatalmas néger közeledett feléje, akinek minden ruházata egy az ágyékát borító öv volt. Több másik néger tiszteletteljesen kisérte és pálmalevelekből készült napernyőt tartott föléje.

A hatalmas néger férfi megállította Magyar Lászlót és ismeretlen nyelven kérdezett tőle valamit. Magyar László csak bámult. Akkor a kiséret egyik szerecsene előlépett és tolmácsolta a király szavait:

— Lehet ilyen hajókat vásárolni?

— Lehet, ha van rá pénz.

A tolmács közölte a választ a kérdezővel, majd annak kijelentését fordította le franciára:

— Nekem van aranyam, mert én vagyok a király.

Ez a sarútlan, majdnem teljesen meztelen néger volt az első király, akit Magyar László látott. Hambu-Ka-Nodszi volt, Kalabár ország király. A király és Magyar László között a tolmács segítségével élénk tárgyalás indult meg. Mikor a király megtudta, hogy egy kisebb kereskedelmi hajónak mi az ára, kijelentette, hogy négyet akar vásárolni. Nyomban megfogadta Magyar Lászlót a kalabári kereskedelmi flotta parancsnokának és megbizta, hogy szerezze meg a négy hajót, egyben pedig kelő aranyat is bocsátott rendelkezésére. A huszonhat éves flottaparancsnok Triesztbe utazott, ott megvette a négy hajót, megfelelő személyzetet szerződtetett és diadalmasan tért vissza Kalabárba. Hambu-Ka-Nodszi király, a törzsfőnök és a nemzet vénei a parton nagy ünnepélyesen fogadták. Felmentek a hajóra és alaposan megvizsgálták azokat.

AZ ARANY UTÁNI HAJSZA

Miért kellett Hambu-Ka-Nodszi őfelségének a kereskedelmi flotta? Csak azért, hogy az eddiginél még több aranyat szerezhessen. Az aranyat pedig úgy szerezte a multban, hogy karavánokat küldött az ország belsejébe, amelyek onnan elefántcsontot, szárított vadbőröket és egyéb holmikat hoztak, a melyekért az európai hajósok szép pénzt fizettek. Azonban ezek a karavánok lassan jártak, hónapok teltek bele, amig térültek-fordultak, az emberek csak aránylag kis mennyiségeket hoztak a fejükön, ezenkivül útközben sok teherhordót elpusztítottak a kígyók, a jaguárok, krokodilusok és nem csekély mértékben a mérgezett nyilakkal hadakozó ellenséges törzsek. A kalabári király úgy gondolkozott, ha hajói lesznek, azok minden veszély nélkül messzire mehetnek be Afrika belsejébe a Kongó folyón, nagy mennyiségben hozhatnak elefántcsontot, szárított bőrt és egyebet. Magyar László négy hajójával ismételten felhajózott Yellaláig és Loandóig, ahol még sem hajó, sem fehér ember nem járt és ahol az elefántcsontnak semmi értéke nem volt. Annyi elhullajtott elefántagyar hevert ott az erdőségekben, mint a szemét és üveggyöngyért és egyéb értéktelen csecsebecsékért az erdei szerecsenek annyit hoztak belőle, hogy a négy hajó roskadásig megtelt. Két út eredménye fedezte a hajók vételárát, a többi út pedig már fölös hasznot hozott.

KARAVÁNNAL AFRIKA BELSEJÉBE

Hambu-Ka-Nodszi király felemelte Magyar László fizetését, de ez mégis kilépett a szolgálatból. Tudásszomját ez a kereskedelmi portyázás nem elégítette ki és a Kongó folyóit is úgy ismerte már, mint saját tenyerét. Most már a földrész belsejére volt kíváncsi, amelynek eddig csak a Kongó menti részét ismerte.

1849 elején saját karavánjával az ötszáz kilométernyire a tengerparttól fekvő Bihé országba indult. Harmincöt nap alatt elérte Bihé székhelyét, Masisi Kuitu falut, amely mellett fölütötte sátrait. Másnap már megjelent sátra előtt a király főemberei kíséretében. Most már nem volt tolmácsra szükség, mert Magyar László két év alatt már megtanulta a négerek nyelvét.

— Én Kayáya Kayángula vagyok, Bihé királya. Mit keresel, te fehér ember, az országomban és ki vagy?

— Az én nevem Magyar és nemzetem is magyar. Azért jöttem az országba, hogy azt megismerjem és távoli országok népeivel is megismertessem.

— Bihé országban csak törzsbeli tartózkodhatik.

— Fogadj engem törzsed tagjává.

— Az csak úgy lehet, ha feleségül veszed valamely alattvalóm leányát.

Magyar László tengerészeti egyenruhájára és aranyos vállrojtjaira mutatott:

— Én nem vagyok közönséges ember és nem vehetem feleségül közönséges ember leányát.

A MAGYAR TENGERÉSZ NÉGER FELESÉGE

A király halkan mondott valamit egyik emberének, aki elfutott és nemsokára számos asszonnyal tért vissza. Egyik ruhátlanabb volt a másiknál. Az asszonygyűrű szétnyilt és látható volt egy fiatal, sudártermetű leány, akin apró kagylókból készült kötényke, kezein és lábain pedig sok aranyperec csillogott. Megszólalt a király:

— Ez Ina Kullu Ozoro, a lányom. Akarod feleségül?

— Akarom.

Magyar László, a magyar tengerész, így lett a bihéi király veje. A mézeshetek majdnem egy évig tartottak. A nászút végén megkezdte közel tizennégy esztendeig tartó felfedező útjait Nyugatafrikában és sikerült mélyen behatolni ennek a földrésznek közepe felé. Útjaira, amelyekről két-három évenkint visszatért Bihé székhelyére, Masisi Kuituba, elkisérte a felesége is. A királylányból lett tengerészfeleség 1851-ben Killem faluban fiuval ajándékozta meg férjét, három év mulva pedig másodikat is adott neki. Egyik hazairt levelében említette Magyar László, hogy a feleségét megtanította magyarul és fiai is beszélik apjuk nyelvét. Kayáya Kayángula királyi udvarában feltünést keltettek, hogy négyen olyan nyelvet beszélnek, amelyet még a bölcs esőcsinálók sem értettek, pedig róluk eddig az a hit járta, hogy a világ minden nyelvét tudják. A király ezért halálra is itélte az esőcsinálókat és csak Magyar László közbenjárásán mult, hogy a hét esőcsináló nem a kinzócölöpön végezte be életét.

A kiváló tudós számos könyvet irt

Magyar László utazásai alatt rengeteg térképet rajzolt, még több feljegyzést és leirást csinált. Naplóit elküldötte a portugál kormánynak és a Magyar Tudományos Akadémiának Budapestre. Első könyve egyszerre jelent meg Lisszabonban portugál és Budapesten magyar nyelven és nagy feltünést keltett a tudományos világban. Csakhamar lefordították német, francia és angol nyelvekre. A Magyar Tudományos Akadémia tagjává is választotta. Nemcsak földrajzi felfedezéseket tett, hanem ritka és eladdig ismeretlen néprajzi adatokat is gyüjtött. Első könyve után számos munkája jelent meg Európában.

1864-ben azonban egyik utazása közben mocsárlázt kapott és meghalt. Amikor szerecsen szolgái — felesége akkor Bihében tartózkodott gyermekeivel — megláttak uruk végét, rohantak a legközelebbi faluba, hogy onnan hiradást küldjenek Bihébe. Sietségükben elfeledték a sátorban a tüzet eloltani és így történt, hogy a sátor tüzet fogott és éppen az a része égett le, amelyben Magyar László ládája volt legujabb irásaival és néprajzi gyüjteseivel.

Tudományos eredményei ma is nagy értékűek.

FIÁBÓL A NÉGEREK KIRÁLYA LETT

Idősebb fiáról csak annyit tudunk, hogy nagyapja halála után Bihé királya lett, majd mikor egy ellenséges törzsel vivott harcban elesett, öccse követte a trónon, aki 1880-ban halt meg, de anyja és bátyja halála után elfelejtett magyarul, azonban sokat beszélt apjáról arra vetődött európai utazóknak.

Most, amikor száz éve van, hogy Magyar László fejében megszületett a terv, hogy világot megy látni, emlékezzünk meg kegyelettel erről a magyar utazóról és felfedezőről.

Kubán Endre

Józseffalva a kolozsvári árvizkárosultakért

A június 9-iki árvíztől összerombolt és a már kijavított vasútvonalnak arányos teherpróbája volt elmúlt éjjel Apahidánál. Józseffalva szíve lépett keresztül az új vonalon. Két óriási ládában küldte el a hálás falu a kolozsvári árvízkárosultaknak legdrágább ruhadarbjait, ágyneműit. Féltett kincs még Józseffalván az ilyesmi, hiszen a visszaépítés kétéves tervét kettőbe törte a sulyos idő. A legelső párnák csodálatos mintájú, ősi burkolata istállóban született a 40 fokos télben, mint a kicsi Jézus. Lantadtan és kevés erővel kopácsolnak az elindított házsorokon azok, akik mindent pénzzé tesznek, csak hogy a falujuk éppen olyan szép legyen, mint amilyennek az akció kezdetén a biblias szívek az erdélyi szerkesztőségekben azt megálmodták. Az időjárás sem volt irgalmasabb hozzájuk, hiszen éppen a kolozsvári árvíz napján, június kilencedikén, elképesztő erejű ciklon hasított barázdát keresztül a falun. A tüzből megmenekült zsindelytetők egyikét 180 méterre röpitette, de megcsufolt néhány vadonatúj tetőt is. Mégis nem önmagát, hanem a kolozsvári testvéreket siratta másnap őnáluk mindenki. A szamorú hír estéjén éppen úgy megtelt a józseffalvi plébánia udvara, mint igen sokszor tavaly óta, mikor elfogadni jöttek. Sőt most még többen jöttek, mert azok is eljöttek, akik nem égtek le. Minden eljött, párnáját, legszebb kendőjét szorongatva a hóna alatt. Németh Kálmán dr. plébános a feleti Ujság címére adta fel az érdekes két ruhásomagot, amelyik 106 hálás szivű józseffalvi adakozó magyar testvér 191 darab ajándékát tartalmazza.

Braia Ioan csendőrezredes lett a temesvári rendőrség uj parancsnoka

A rendőrség uj vezetője már átvette hivatalát

Megirtuk, hogy a legutóbb megjelent rendelettörvény alapján egyesitették a csendőrséget a rendőrséggel. A rendelettörvény intézkedései szerint változás történt a temesvári rendőrség vezetésében is. A temesvári rendőrség feletti parancsnokságot Braia Ioan ezredes, a temesvári csendőrlégió eddigi parancsnoka vette át, aki úgy a város, mint Temes-Torontálmegye rendőrségi ügyeit intézi. Braia Ioan ezredes, a rendőrség uj vezetője, másfél év óta teljesit szolgálatot Temesvárott és mint a csendőrlégió parancsnoka jól ismeri úgy a város, mint a megye közállapotait. A temesi helytartóság rendőrségeinek élére Sarbu Ioan ezredes került, aki, mint a csendőrezred parancsnoka szintén alaposan ismeri a temesi helytartóság közbiztonsági viszonyait. A csendőrség és rendőrség egyesitésével kapcsolatban a rendfentartó hatóságok belső életében is mélyreható változások lesznek. A rendőrség belső rendjében történő uj beosztások most vannak folyamatban.

DÉLI HIRLAP
automata telefonszáma: 28-10

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

SPORTESEMÉNYEK

Metalosport Calan nyerte a nyugati liga bajnokságát

A nyugati liga bajnokság döntőben a Metallosport—Calan és a Metallosport—Ferdinand találkozott. Az első mérkőzés a ferdinandi csapat 3:2 arányu győzelmével végződött, ám a visszavágó mérkőzésen Calan 3:0 arányban győzött és így megnyerte a nyugati ligabajnokságot. A Metallosport Calan, mint a nyugati liga bajnoka bekerült a ligabajnokság résztvevői közé

Egy győzelem, egy döntetlen és hat vereség...

Románia válogatott csapatainak ezévi mérlege

Az Universul Sport összeállította a román válogatott ezévi mérlegét. A lap megállapítja, hogy a nagyválogatott négy, a B. és az ifjusági válogatott 2—2 mérkőzésének mérlege nagyon szomorú az elmult évekhez képest.

Az eddigi mérkőzések rövid számszerű története:

Március 31. Románia A—Jugoszlávia A. 3:3, Jugoszlávia B—Románia B. 1:0, Jugoszlávia ifj.—Románia ifj. 2:0.

Április 14. Olaszország—Románia 2:1.

Május 19. Magyarország A.—Románia A. 2:0, Románia B.—Magyarország B. 5:1, Magyarország ifj.—Románia ifj. 1:0.

Június 14. Németország — Románia 9:3.

Az A. csapatnál:

4	0	1	3	7:16

A B. csapatnál:

2	1	0	1	5:2

Az ifjúsági csapatnál:

2	0	0	2	0:3

Összesítve a három csapat teljesítményét:

8	1	1	6	12:21

Ez tehát a tavaszi mérleg.

A Kinizsi edzőmérkőzést játszik vasárnap

A labdarugó holtidény lassan-lassan a befejezéshez közeledik. Ez idén a Kinizsi a legfürgébb és legszorgalmasabb, mert vasárnap már komolynak igérkező edzőmérkőzést játszik, a Banatul pályán a Kadima ellen 6 órai kezdettel. Előzőleg a Kinizsi tartalék együttese egy cégcsapattal játszik. Mindkét mérkőzést nagy érdeklődés előzi meg.

ATLETIKA

Tiz egyesület több, mint nyolcvan versenyzője nevezett a vasárnapi bajnoki számokra

A vasárnap Bucurestiben megrendezendő román bajnoki számokra — stafétabajnokság, dekatlon, ifjúsági és női pentatlon számokra — eddig tiz egyesület több, mint nyolcvan versenyzőt nevezett.

Neveztek a St. Roman, Viforul Dacia, Venus, Soimii, KAC, UDR, Esta Sun, KSV, Armin és Victoria Bucuresti.

Ezek — a KAC és Victoria kivételével — a staféta bajnokságban is indulnak. A KAC Kiss György betegsége miatt nem indul a stafétabajnokságban. A női pentatlonban azonban indítja a KAC Csák Ildikót, aki egyik esélyese a bajnokságnak.

Az Isztanbulban megtartott török bajnokságon néhány kitünő eredmény született, amely a török atlétika rohamos fejlődését bizonyítja. Az eredmények közül kimagaslik Faik 14.7 mp. ideje a 110 m. gátfutásban, amelynél jobb eredményt az idén egész Európában nem értek el. Rudugrásban Muhiddin 385 centiméterrel új török csúcsot állított fel. Muzaffer 100 méteren 10.9, 200 méteren pedig 23 másodpercet futott, a magasugrásban Jerfi 182 cm.-el győzött a 181 cm.-et ugró Faik előtt.

Újabb és érdekes tervet dolgozott ki Gh. Brezeanu ezredes, a fővárosi labdarugó alkerület elnöke a B-liga új rendszerére vonatkozólag. Négy csoportra tervezi a B-ligát (Észak, Nyugat, Dél), a negyedik — „Bucuresti liga" néven szerepelne. Ebbe a negyedik csoportba kizárólag a fővárosi csapatok szerepelnének. A szövetség vezetőségének tetszik a terv, amellyel keddi ülésén fog foglalkozni.

KÖZGAZDASÁG

Külföldi cégek müködésének ellenőrzése

Allandó nyilvántartás külföldi cégek fiókjairól

A nemzetgazdasági minisztérium felszólította a kereskedelmi és iparkamarákat, hogy állitsák össze azoknak a külföldi vállalatoknak a névsorát, amelyeknek az ország területén fiókjai, vagy fióktelepei vannak.

Az elkészitendő nyilvántartásoknak a következő adatokat kell tartalmazniok: a cég elnevezése, jogi alakja, annak megemlitésével, hogy egyéni, társas cég, betéti, közkeresetti társaság, vagy részvénytársaság, a vállalat külföldi székhelye, az országban működő fiókjainak, vagy fióktelepeinek felsorolása, a vállalat tárgya, az alaptőke nagysága és annak a valutának a megnevezése, amelyben az alaptőkét számitják. Fel kell tüntetnie végül a kimutatásnak azt is, hogy az illető vállalatot mely személyek jegyzik és hol laknak ezek a személyek.

A román területen fiókkal, vagy fióktelepekkel rendelkező részvénytársaságoknál hivatkozni kell arra a minisztertanácsi jegyzőkönyvre is, amely az illető vállalat romániai működését engedélyezte. Ezeket a jegyzőkönyveket tudvalevőleg a hivatalos lapban is közzéteszik s így a kimutatásban a hivatalos lap megfelelő számát is fel kell tüntetni. A kimutatás arra a kérdésre is felvilágositást ad, hogy a külföldi vállalati fiókok milyen összegü biztositékokat tettek le romániai működésük engedélyeztetése alkalmával. Végül fel kell tüntetni a fiókvezetők nevét is.

Ezekre az adatokra a végett van szüksége a nemzetgazdasági minisztériumnak, hogy az eddiginél hatásosabban ellenőrizhesse a külföldi cégek romániai működését.

Népies felvágottat kötelesek az üzemek forgalomba hozni

Maximálták a husnemü tömegcikkek árát Tilos fiatal sertést levágni

A július 18-iki miniszteri rendelet szabályozza a hentesáruk forgalmát. Eszerint minden húsáru gyár kétféle tipusú felvágottat tartozik készíteni. Az egyik a „népies tipus", amelyet maximális árakon értékesitenek, a másik a szabadon eladható áru, amelynek ára hatóságilag nincsen szabályozva.

A népies ipushoz a következő áruk tartoznak: (Az első szám a gyári, a második a kicsinybeni ár) marhakolbász (cabanos, cérnakolbász) 50—60 lei, III. osztályú füstölt oldalas 30—36, disznószalámi 64—72, marhaszalámi 50—60, oldalsonka, főzve 110—130, sózott munkásszalonna 56—64, katonai bakon 64. Az árakban a bélyegen kivül minden járulék benne van.

Tilos 90 kgr-on aluli súlyú sertést levágni, kivéve a hibás állatokat (sánta, sérült, vak stb.) A felvágottak eladása a vasárnapi munkaszüneti törvény rendelkezéseinek keretében egész nap szabad. Minden gyár köteles a népies tipusból legalább négyfélét készíteni és összes felvágott készítményeinek 30 százalékát népies gyártmány teheti ki. Ezért minden gyártmányról kimutatást készítenek. A rendelet ellen vétők a november 18-iki spekulatörvény szerint lesznek megbüntetve.

= **A bánsági gabonaárak.** A bánsági gabonapiac csendes és üzletkötés alig van. A piaci árak a következők: búza 570, tengeri 530, napraforgómag 875 lei százkilónként. Kamille-tea 60—70 lei kilógrammonként.

A Magyar Gazdasági Egylet közleménye

Az idei év természeti csapásainak kivédéséről

Akinek alkalma volt mostanában megyénk több vidékét bejárnia, szomorú képeket látott mindenfelé. Vannak ugyan magasabban fekvő, a vizet könnyebben átengedő talajok, amelyeken úgy az őszi kalászosok, mint a tavasziak jól állnak, de az ilyen eléggé ritka kivételek mellett nagy vizkárok nyomait látjuk, még egyes jobb földeken is. Hát még a nehéz agyagos, mélyen fekvő talajokon mekkora károkat tapasztaltunk! Vannak nagy kiterjedésű területek, amelyekről a viz még júliusban sem huzódott le, vagy ha nagy sokára el is huzódott, bevetésükről már nem lehet szó. Ha pedig már be voltak vetve, a rajtuk tenyésztett növényzet elpusztult, vagy olyan állapotban van, hogy kár rá a munkát vesztegetni. A föld megkeményedett, a kapálás a rendesnél többszörösen nagyobb munkát igényel és így sem végezhető el kifogástalanul. A lókapa eltáncol a kökemény sorközben és munkája alig eredményez egyebet, mint a kapa rongálódását.

Az ilyen földbe új magot vetni most már hiába való volna, még akkor is, ha állna is rendelkezésre elegendő későn vethető növény vetőmagja. Mit tegyen az ilyen földeken gazdálkodó gazda?

Minden vidékre, minden talajnemre érvényes tanácsot nem adhatunk. Vannak földek, amelyek mely fekvésüknél, kötött minőségüknél, vizerekhez, folyókhoz való közelségüknél fogva gyakran kerülnek az ideihez hasonló helyzetbe. Ezekre nézve fontolora kell vennünk, hogy használjuk-e őket tovább is szántónak, vagy inkább rétnek vagy legelőnek használjuk a jövőben. Mert ezekben a viz kevesebb kárt okoz, vagy legalábbis kevesebb beléfektetett munkát hiúsit meg, mint a szántóföldeken, amelyeken annál több a kár, minél szorgosabb munkával készitettük elő a talajt és müveltük a rajta termelt növényeket.

Azokat a földeket, amelyeken a vizkár ritkábban ismétlődik, tovább is használhatjuk szántónak, de lehetőleg olyan növényeket termeljünk rajtuk, amelyek az elárasztással szemben kevésbbé érzékenyek. Igy például a vöröshere, az olasz perje, amelyeknek keveréke nedvesebb talajokon jól szokott sikerülni, jobban birja az árvizet, mint a lucerna, vagy a zab, amellyel együtt szokás vetni. A szója nem szenved annyit, mint a kukorica, amely 3—4 napos elárasztás hatására melegebb időben teljesen kiveszhet.

Azokat a földeket, amelyeket a fentiek mérlegelése után szántónak akarunk meghagyni, készitsük el minél gondosabban, a körülmények szerint tarlóhántással és mélyitéssel, vagy mindjárt mélyebbre vetett nyári-szántással és annak porhanyó s gyommentes állapotban való tartásával az őszi búzavetés alá. Egy ilyen jól kezelt fekete ugarban a búza jövőre csaknem kétszeres termést adhat, kárpótolva minket az idei veszteségért. Ha azonban parlagnak hagyjuk ezeket a földeket és csak a vetés alá adunk egy felületes szántást, akkor a jövő évi termésben sem lesz köszönet.

Reméljük, hogy ezeknek az árvizsulytotta területeknek tulajdonosai azt a hatósági támogatást is meg fogják kapni, amelyet bajbajutott polgárainak megadni az állam erkölcsi kötelessége. Különösen négyféle segitésre gondolunk és pedig: 1. földadóelengedésre, 2. árvizvédelmi intézkedésekre, 3. a rekvirált lovak mielőbbi visszaadására és 4. őszi vetőmagvak kedvezményes rendelkezésre bocsátására. Mert niszen elsőrendü állami érdek, hogy a nemzetgazdaságnak önhibájukon kivül bajba jutott munkásai nagyobb zökkenő nélkül folytathassák közhasznú tevékenységüket és ne jussanak olyan helyzetbe, amelyben mint magukkal tehetetlen gazdasági egzisztenciák, a társadalom terhére tengethessék csak tovább nyomorúságos életüket.

Nagy bajba jutottak az idén a szőllősgazdák is, akiket a kivédhetetlen peronoszpóra járvány egész idei termésüktől megfosztott. Itt is már csak a jövő évi termés szempontjai szerint kell eljárnunk. Megvédeni, amit még lehet. Tehát: vágjuk vissza a termésüktől megfosztott venyigéket, hogy a tőke egész ereje a zöld vesszőket táplálhassa. Permetezzük a hidegebb idő beálltáig a leszáradt levelek pótlására kihajtott sarjúleveleket, amelyeknek hivatása az idei vesszők táplálása. Ott, ahol még maradt meg termés, ne mulasszuk el a fürtök porozását rézkénporral. Ezt a szert magunk is előállithatjuk a gazda idei júniusi számában közölt utmutatás nyomán (a 226. oldalon).

(=) **A Bánsági Gyárosok Szövetsége közgyülésének elhalasztása.** A Bánsági Gyárosok Szövetségének július 22-re, illetve 24-re kitüzött közgyülését későbbi időpontra halasztották.

= **A hivatalos devizaárfolyamok.** A Román Nemzeti Bank hivatalos devizaárfolyamai a következők: (Az első szám a vételt, a második az eladást jelenti): 107 százalék felárral: angol font 851.80—877.37, dollár 211.65—217.97, svájci frank 48.02—49.47, palesztinai font 852.84—878.40, egyiptomi font 873.54—899.78. Devizák 38 százalékos felárral: angol font 567.87—584.91, svájci frank 32.03—32.98, francia frank 3.24—3.31, márka 49—50, olasz lira 7.17, (felár nélkül) pengő 26.50—27 (felár nélkül), cseh korona 4.63—4.77, dinár 2.89—3.05 (felár nélkül), török lira 82.92—92.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Rádió

VASÁRNAP, JÚLIUS 21

Bucuresti. Radio Romania és Radio Bucuresti. 9.30: Istentisztelet közvetítése a pátriárkáról. 11.30: A hadsereg órája. 13: Időjelzés, kultúrális híradó, vizállásjelentés, háztartási és egészségügyi tanácsok, művészeti hírek és közlemények, előadások, sport. 13.20: Dinicu Grigoras zenekara. 14: Hírek. 14.30: Változatos zene hanglemezről. 15: Közlemények. 15.15: A rádió falú órája. 19.50: Magyarnyelvű hírek. 20: Előadások. 20.15: Munteanu Petre románcokat énekel. 20.40: Hírek. 21: A rádió szalónzenéje. 21.30: Hangjáték közvetítése. 22: Hírek, sporteredmények. 22.20: Német, olasz, francia és angolnyelvű hírszolgálat. 22.40: Változatos zene hanglemezről.

Budapest I. 9: Hanglemezek. 9.45: Hírek. 10: Római katolikus szentmise. 13.30: Zenekari hangverseny. 14.45: Hírek. 15: Hanglemezek. 16: Mezőgazdasági előadás. 16.45: Cigányzene. 17.30: Előadás. 18: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven. 18.15: Zenekari hangverseny. 19: Előadás. 19.25: Hangverseny. 19.55: Előadás. 20.15: Hírek. 20.25: Rádió hangjáték. 22.40: Hírek, időjárásjelentés, hírek szlovák és ruszin nyelven. 23.10: Cigányzene. 24: Német, olasz angol és francia nyelvű hírszolgálat. 24.20: Tánclemezek. 1.05: Hírek.

HÉTFŐ, JÚLIUS 22.

Bucuresti. Radio Romania és Radio Bucuresti. 13: Időjelzés, kulturális híradó, vizállásjelentés, művészeti és kulturális hírek, előadások, sport. 13.15: Katona zene. 14: Hírek. 14.30: Különböző népek dalai hanglemezről. 15: Közlemények. 19.50: Magyarnyelvű hírek. 20: Előadás. 20.15. Hanglemezek. 20.40: Hírek. 21: Zeneszerző arcképek: Schubert. 22: Hírek, sport. 22.20: Német, olasz, francia és angolnyelvű hírszolgálat. 22.40: Aibu Sandu hegedül.

Budapest I. 7.40: Torna. 8: Hírek, hanglemezek. 11: Hírek. 11.20: Felolvasások. 13.10: Balalajka zenekar. 13.40: Hírek. 14.30: Hangverseny. 15.30: Hírek. 17.15: Előadás. 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.15: Hegedű hangverseny. 18.45: Előadás. 19.15: Magyar dalok. 20.15: Hírek. 20.25: Hanglemezek. 20.40: Előadás. 21: Hangverseny. 22.40: Hírek, időjárásjelentés, hírek szlovák és ruszin nyelven. 23.10: Tánclemezek. 24: Német, olasz, angol, francia és eszperantó nyelvű hirszolgálat. 24.25: Cigányzene. 1.05: Hírek.

KEDD, JÚLIUS 23.

Bucuresti. Radio Romania és Rádio Bucuresti. 13: Időjelzés, kulturális híradó, vizállásjelentés, közlemények, művészeti és kulturális hírek, előadások, sport. 13.15: Iovita Luta zenekara. 14.30: Suchiei Doina akkordeon számokat ad elő. 14: Hírek. 14.30: Alexandrescu Aurel énekel. 14.45: Cucu Nicolae xilofon számokat ad elő. 15: Közlemények. 19.50: Magyar nyelvű hírek. 20: Előadás. 20.15: Nagy énekesek hanglemezről. 20.40: Hírek. 21: A rádió szimfónikus zenekara. 22: Hírek, sport. 22.20: Német, olasz, francia és anyol nyelvű hírszolgálat. 22.40: Nicoara Sasu énekel. 23: Operettrészletek hanglemezről.

Budapest I. 7.40: Torna. 8: Hírek, hanglemezek. 11: Hírek. 11.20: Felolvasások. 13.10: Hangjemezek. 13.40: Hírek. 14.30: Jazz zenekar. 15.30: Hírek. 17.15: Felolvasás. 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.15: Cigányzene. 18.55: Előadás. 19.15: Zenekari hangverseny. 20.15: Hírek. 20.25: Bécsi zene. 20.45: Előadás. 21.15: Zongorahangverseny. 21.45: Hangjáték közvetítése. 22.40: Hírek, időjárásjelentés, hírek szlovák és ruszin nyelven. 23.10: Cigányzene. 24: Német, olasz, angol és francia nyelvű hírszolgálat. 24.20: Strauss-lemezek. 1.05: Hírek.

SZERDA, JÚLIUS 24.

Bucuresti. Radio România és Radia Bucuresti 13: Időjelzés, kultúrális híradó, vizállásjelentés, háztartási és egészségügyi tanácsok, művészeti és kultúrális hírek, előadások, sport. 13.15: Julea Vasile zenekara. 14: Hírek. 14.50: Bujor Rodica énekel. 15: Közlemények. 19.50: Magyarnyelvű hírek. 20: Előadás. 20.15: Hanglemezek. 20.40: Hírek. 21: A rádió zenekara. 22: Hírek, sport. 22.20: Német, olasz, francia és angolnyelvű hírszolgálat. 22.40: Zongorahangverseny. 23.05: Hanglemezek.

Budapest I. 7.40: Torna. 8: Hírek, hanglemezek. 11: Hírek. 11.20: Felolvasások. 12.10: Hanglemezek. 13.40: Hírek. 14.30: Változatos zene. 15.30: Hírek. 17.15: Ifjúsági félóra. 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.15: Klarinét és hárfa számok. 18.45: Előadás. 19.15: Cigányzene. 20.15: Hírek. 20.25: Külügyi negyedóra. 20.40: A Bohémek, Puccini dalműve. 22.40: Hírek, időjárásjelentés, hírek szlovák és ruszin nyelven. 23.10: Zenekari hangverseny. 24: Német, olasz, angol és francia nyelvű hírszolgálat. 24.20: Cigányzene. 1.05: Hírek.

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJSZAKAI SZOLGÁLATA:

Vasárnap, július 21-én a következő gyógyszertárak tartanak éjszakai szolgálatot:

Belvárosban a Libertatii téren levő Jahner Carol gyógyszertár.

Gyárvárosban a Badea Cartan téren levő Maszalits gyógyszertár és a Stefan cel Mare uccában levő Zeiner gyógyszertár.

Erzsébetvárosban az Axente Sever téren levő Roxin gyógyszertár.

Józsefvárosban a Str. Vacarescu 33 szám alatt levő Braun gyógyszertár.

Mehalában a **Corvin gyógyszertár és Újkisodán** Panajoth Ernő gyógyszertára állandó éjszakai szolgálatot tartanak.

Hétfőn, július 22-én a következő gyógyszertárak tartanak éjszakai szolgálatot:

Belvárosban a Bratianu téren levő Götz gyógyszertár.

Gyárvárosban a Stefan cel Mare uccában levő Jahner Rudolf gyógyszertár.

Erzsébetvárosban a Carol úton levő **Mária** gyógyszertár.

Józsefvárosban a Dragalina téren levő Csillag gyógyszertár.

Mehalában a Corvin gyógyszertár és **Újkisodán** Panajoth Ernő gyógyszertára állandó éjszakai szolgálatot tartanak.

Mozi

MOZIK MŰSORA:

Vasárnap és hétfő:

APOLLÓ: Fury kapitány (angol film).
CAPITOL: Florentine (német film).
CORSO: Lövések a határon (német film).
SCALA: Botrány Hollywoodban (angol film).

TRÓNUSDÖNTŐ BALETTCIPŐ

A Déli Hirlap eredeti regénye.

Irta: KUN-BÁN ANDRIS

35

Megrettenve huzódtam el a kapitány kezétől, a melynek tenyerén ott pihent a gyilkos kicsiny kobra.

— Ne féljen, mylady, az ilyen kobrának minden marás után hónapok kellenek, amig megint elegendő mérget termel. Ez azonban soha többé nem teszi ezt, mert úgy megszorítottam, hogy gyilkolása közben megszünt élni.

Ezzel megfordította tenyerét, amelyről az élettelen kobra a padlóra hullott.

—Kérem, kapitány, mondja meg a nevét, hogy mádkozhassam önért, — könyörögtem hálatelten és könnyezve.

— Charles Fitz-Underwood vagyok

— Oliver nagybátyja?

— Igen.

— Ön tudja, hogy ki vagyok?

— Csak sejtem, mylady. Kegyed James Oliver felesége, s kit nem volt szerencsém megismerni. Madraszban meglátogattam egyszer ,de akkor beteg volt. Mikor Olivert Kalkuttába helyezték és azinte állandóan átjárt ide, Benáreszbe, ahol én szolgálok, többször kértem, tegye lehetővé, hogy a feleségét megismerjem, de valami kifogással mindig elodázta találkozásunkat. Az utóbbi időben azután rájöttem, hogy önök nem élhetnek boldogan, mert Oliver minden idejét ebben a mulatóban töltötte illa társaságában, aki kegyedet most hindu táncosnőnek és vetélytársnőnek nézte és a maga módja szerint el akarta tenni az útból.

— Köszönöm, kapitány, hogy megmentette az életemet.

— Nem avatkoztam volna bele a dologba, — folytatta bágyadt hangon Fitz—Underwood — mert nem nagy kár, ha egyik hindu öli a másikat, mert úgyszen ugyis többen vannak a kelleténél. De amikor fellebbentette a fátylát, mylady és láttam, hogy fehér nő, mint gentleman nem türhettem a gyilkosságot. Ugyanabban a pillanatban ráeszméltem arra is, hogy mylady az én unokaöcsém felesége. Kár, hogy halálom órájában ismerhettem csak meg önt.

— Kapitány, mondja, beszélt önnek Oliver rólam és megmondta, hogy ki volt az apám?

— Nem.

— Az apám Mac Bennet Patrick hajókormányos volt, akit ön párbajban megölt, az anyámat pedig Mac Bennet Eleonórának hívták, akit ön megszöktetett a ferje és a gyermeke mellől, kapitány.

Nem tehetek róla, de a hangom szinte gyülölettől ittasan csengett, pedig szánakozó akartam lenni a haldokló iránt. Fitz-Underwood behunyta a szemét. Azt hittem, hogy vége van. De még egyszer összeszedte magát és nagy erőlködéssel mondta:

— Igen, igen, ennek úgy kellett jönnie. Most, hogy pillanatok mulva az örök bíró elé kerülök, érzem, hogy milyen sokat vétettem az ön családja és főleg ön ellen, mylady. Megfosztottam önt előbb anyjától, évek után pedig atyjától is. Legyen azonban mentségem, hogy nagyon szerettem az édesanyját és ő viszontszeretett engem. Mielőtt meghalok, kérem önt, mylady, bocsásson meg nekem.

Szivárgó könnyeim most már sirásra változtak:

— Én megbocsátok önnek, kapitány és kérni fogom a Teremtőt, hogy legyen önhöz irgalmas.

A kezemet a homlokára helyeztem, amely egészen hideg volt már.

— Köszönöm, — rebegte elhaló hangon.

Ez volt az utolsó szava.

Meghalt.

Oliver, aki olyan sápadt volt, akár a fal, odalépett mellém.

— Gyere, Liane, — mondta akadozva menjünk innen.

Ellöktem azonban felém nyúló karját és magamból kikelten rákiáltottam:

— Ne közelits felém! Ne nyulj többé hozzám! Ott áll a párod, aki méltó hozzád.

És Silla felé mutattam, aki merően állott a közelben.

Silla bizonyára nem sokat érthetett angolúl, de alighanem tisztázódott előtte a helyzet és valószínűleg rájött, hogy Oliver felesége vagyok, akit a kedvéért elhagyott. Akkor felébredhetett benne a lelkiismeret és a nők egymáshoz való tartozandósága titokzatos kapcsolatainak érzése, mert hirtelen hátat fordított Olivernek és eltávozott mellőle abba a sarokba, ahol a várakozó táncosnők szoktak tanyázni.

Magam még egy lesujtó tekintetet vetettem Oliver felé, aztán megindultam a kijárat irányában.

Nemsokára az uccán voltam.

Gyors léptekkel eltávolodtam az épület mellől.

Az ucca sötét volt.

Fenn az égen pazarfényü csillagok ragyogtak.

Emlékezetem alapján igyekeztem tájékozódni, hogy visszataláljak a kikötőbe. Az volt a tervem, hogy majd ott várom meg a kora reggeli hajóindulást.

Nemsokára azonban egyre inkább közeledő gyors lépteket hallottam mögöttem. Először futni akartam, mert azt gondoltam, hogy Oliver jön.

De a fokozódó neszből hamarosan kivettem, hogy nem egy, hanem több ember siet utánam.

Egyikük csakhamar meg is szólalt:

— Mylady, esedezünk, álljon meg.

Mikor tovább rohantam, egy másik hang szólt:

— Mylady, angol tisztek vagyunk, akikre nyugodtan rábízhatja magát.

Erre megállottam és bevártam őket.

Csakhamar mellettem termettek. Négyen voltak. Bár a csillagfényben nem láttam tisztán arcukat, annyit mégis kivettem, hogy Oliver nincsen közöttük.

Sorra bemutatkoztak. Névről ismertem valamennyit.

Egyikük elmondta, hogy mindent láttak és hogy felajánlják nekem szolgálataikat.

Kijelentettem, hogy nincsen szükségem semmire és hogy reggel visszatérek Kalkuttába.

Rábeszélésükre mégis engedtem, hogy elkisérjenek egy az európaiak számára épült szállodába, hogy ott töltsem az éjszakát.

Mielőtt szobámba vonultam, elbúcsúztam tőlük és megköszöntem szivességüket.

A fáradtságtól és izgalmaktól hamarosan elaludtam és csak arra ébredtem föl, hogy kopogtatnak a szobám ajtaján.

A szobalány jelentette, hogy itt az idő az indulásra.

Már hajnalodott és a felkelő nap bíborpiros színnel vonta be a szobát.

Kiugrottam az ágyból, hogy nekilássak az öltözködésnek.

Kerestem megszokott ruhámat, de sehol nem találtam.

Az egyik széken ott hevert a táncosnői jelmez. Akkor eszméltem rá, hogy hiszen ebben jöttem Benáreszbe és hogy semmi más ruhám itt nincsen.

Magamra öltöttem ismét a maskarát és kisiettem a szállodából.

(Folytatjuk.)

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Japán a tengelyhatalmak mellé áll

Amerika a kinai kérdés békés megoldása mellett

Tokióból jelentik: Konoye herceg miniszterelnök ma hosszabb megbeszélést folytatott az újonnan kinevezett japán hadügyminiszterrel és külügyminiszterrel. A tanácskozás után a miniszterelnök fogadta a bel- és külföldi sajtó képviselőit, akik előtt a következőket nyilatkozta:

E két fontos tárca vezetőjével úgy a belmint a külpolitika terén minden fontos problémára vonatkozólag megegyeztem. Az új kormány egységes irányelvek szerint óhajtja tovább vinni a japán-kinai konfliktus megoldásának ügyét és külpolitikai tekintetben a legszorosabb kapcsolatokat kívánjuk kiépíteni a tengelyhatalmakkal, az erős Németországgal és Olaszországgal. Japánban ebben az új korszakban teljesen újszerű kormányzás fog kifejlődni: politikai és hadsereg közös nevezőre hozva, fognak együttműködni, tanácsokkal és tevékenységgel kiegészítve egymás működését a haza érdekében.

Nankingból jelentik: A nankingi japán követség a szabad kinai állam kormányával együttes nyilatkozatot adott ki, amelyben leszögezik, hogy végérvényesen letárgyalják és szabályozzák Japán és az új nemzeti kinai kormány között fennálló összes vitás kérdéseket.

Tokióból jelentik: A Stefani ügynökség közli, hogy a japán császár ma kihallgatáson fogadta Olaszország új tokiói nagykövetét és a nagykövetség főtisztviselőit. Az olasz nagykövet ez alkalommal mutatta be megbízó levelét.

AMERIKA KÉSZ TÁRGYALNI JAPÁNNAL

Washingtonból jelentik: Welles Sumner nyilatkozatot adott a sajtó képviselőinek és többek között kijelentette, hogy

az Egyesült Államok készek tárgyalásokat kezdeni az Egyesült Államok Kínában élvezett előjogainak és különleges helyzetének kérdésében.

A külügyminisztérium egyébként állandóan azon a nézeten van, hogy bármilyen függőben lévő kérdést békés úton kell rendezni.

A katonák mezőgazdasági munkájának díjazása

I. Gigurtu miniszterelnök részletes utasítást küldött a prefektusokhoz az új termés betakarításával kapcsolatban teendő intézkedésekről. A rendelet többek között a következőket mondja:

A betakarítási munkálatok irányításával és ellenőrzésével a megyefőnököket bízza meg a kormány. A megyefőnökök személyükben felelnek azért, hogy a betakarítási munkálatok rendben végbe menjenek és kellő időben befejezést nyerjenek.

A katonák által teljesített mezőgazdasági munkáért a birtokosok a megyefőnökségeknek a következő megtérítést fizetik: az emberek élelmezéséért napi 20 leit és munkájukért napi 15 leit, míg az igénybe vett szekerekért és a lovak ellátásáért napi 100 leit. A katonai szolgálatot teljesítő gazdák termésének betakarításáért ezeket a megtérítéseket nem kell megfizetni, hanem ilyen esetekben a munkát végző katonák élelmezési, valamint a lovak ellátási költségeit az illető katonai egységek viselik.

APRÓ HIRDETÉSEK

Az apróhirdetések dija előre fizetendő

LEVELEZÉS és HÁZASSÁG a törvényes intézkedések miatt nem közölhető. ÁLLÁSKERESÉS rovatban szavanként egy leu, legkisebb apróhirdetés tiz lei. Vastag betűvel szavanként kettő lei, legkisebb apróhirdetés húsz lei. Minden más rovatban legkisebb apróhirdetés 15 szóig 20 lei, minden további szó egy leu. Vastag betűvel legkisebb apróhirdetés 15 szóig 30 lei, minden további szó kettő lei. Apróhirdeteseket felvesz: I. kerületben: Déli Hirlap kiadóhivatala, Piata Bratianu 3 Telefon: 28—10. II. kerületben: Popovici trafik, Piata Badea Cartan 8. — Kardos trafik, Piata Traian (Szerb templom mellett). — Grosz trafik, Calea Dorobantilor 2. III. kerületben: Flauder trafik, Piata Lahovari. IV. kerületben: March trafik, Piata Küttl. —Nógrády trafik (Corso mozi mellett). — Vass trafik, Piata Dragalina 6. Telefon: 45—06. — Wittek trafik Bulevardul Regele Carol 54. — Galgóczy trafik Strada Bratianu 15/a. Telefon: 45—13.

Állást keres

Német, francia, angol nyelvtanárnő elhelyezkedést keres úricsaládhoz, nagyobb gyermekekhez. Cím a kiadóban. 1161

Fényképésznő perfekt retusőr és operatőr állást keres. Címeket „Több évi praxis" jeligére. 1168

Lakás

Különbejáratú bútorozott szoba fürdőszoba használattal, magánházban, esetleg teljes ellátással kiadó. IV., IV., Str. Mircea Voda 3. 1210

Bérbeadó egy szoba, konyha, éléskamra és fáskamra. Ugyanott egy, kis szoba és fáskamra. IV., Str. Michnea Voda 24. 1312

Kétszobás uccai lakás augusztus 1-re olcsón kiadó. III., Str. Coroana de Otel 16. 1167

Négyszobás, modern balkonos déli fekvésű lakás 2500 leiért kiadó, a vágóhiddal szemben. Érdeklődni Igiena fürdőtulajdonosnál. 1409

Modern 3 szobás lakás azonnalra, vagy augusztus 1-re kiadó. III., Str. Wilhelm Mühle 2. 1170

Keresek szeptember 1-re 2—3 szobás beosztású lakást, ahol 1 szoba külön bejáratú legyen. Címeket ármegjelöléssel „Állandó lakó" jeligére a kiadóba kérek. 1169

Kiadó kétszobás modern lakás I., Str. Marasesti 14. Háztulajdonosnál. Telefon: 29—08. 1172

Adás-vétel

Alkalmi vétel! Kompresszor nélküli 50 P—S. új lassú járatú Dieselmotor „Leobersdorfer" gyártmány. Ugyanott alig használt nagy morzsoló „Cassli" Hofherr-Schrantz olcsón eladó. Érdeklődni „Ingrico" Timisoara IV., Str. Bratianu 37. 1159

Használt, jó állapotban lévő frógép jutányosan eladó. III., Str. Mitropolitul Varlan 1. 1162

Kis családi házat vennék 100.000 lei készpénz fizetés ellenében. Ronat kivételével II., Str. Moise Nicoara 8. Schneider. 1165

Jégszekrények mindenféle nagyságban, Regiszterkassa 2 drb. eladó. Hotel Victoria, Timisoara. 1163

Zeneautomata 24 zenedarabbal, nélkülözhetetlen gyenge menetelű kocsmához, mert az uccáról bevonzza a vendégeket, 2 lei bedobással 3 hónap alatt kifizeti önmagát értéke 25 ezer most 4000 leiért (részletre is) Hotel Victoria Timisoara. 1164

Ritka alkalom! Havi negyvenezer lei jövedelem, rentábilis vállalkozás, sürgősen családi okok miatt eladó Cím a kiadóban. 1158

Eladó Fordson traktor és 6-os magánjáró, kazáncserét is csinálok. Merkovics Géza Timisoara IV., Str. Fröbl 46. szám. 1171

Olcsón eladó egy szmokingöltöny, két nadrággal és egy angol szövetből készült kabát. IV., Splaiul Tudor Vladimirescu 31. I. emelet 13. 1408

Gyermekbicikli, használt, jó állapotban, megvételre kerestetik. IV., Str. Bonnaz 4, ajtó 2. 1173

Különféle

Búziás-fürdő, Románia Nauheimja. A búziási fürdő gyöngye a „Pensiunea Villa Margot" Str. I. Duca 15., ahol mindent talál, amit az igazi nyugalom után vágyó szív kíván. Ultramodern szobák, tökéletes komfort, olcsó árak. Kérjen Prospektust Pensiunea Villa Margot Buzia-bai Str. I. Duca 15. 1002

Mindenféle kézimunkát elsőrendű kidolgozással vállalok, esetleg cserében is. Kaliday Irma, Fratelia, III. ucca 93. 1410

Modern takaréktüzhelyek

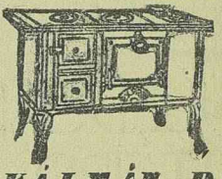

kiváló minőségben. Állandó raktár zománcozott és fekete tüzhelyekben

KÁLMÁN DEZSŐ

speciális takaréktűzhelyüzem

Timisoara IV. Bulev. Carol 40.

Mindazoknak, akik szeretett édesanyánk

Pök Gézáné

elhunyta alkalmából részvétükkel fájdalmunkat enyhiteni igyekeztek és utolsó üdvözletként virágot küldöttek, ezuton mondunk hálás köszönetet.

A gyászoló család.

Lenyő

Mindig a legolcsóbbak mellett a legjobbak.

Tartós hullám

a legújabb módszer szerint olajjal fővve

Waltrich

fodrász

II., Traian-tér és Str. Stefan cel Mare sarok

1—2—3—6 villamos megállójánál.

BAILE LIPOVA - BANAT

Gyógyít: érelmeszesedést, szív, vérnyomás, reuma, idegrendszer, máj és vese, vérszegény és női bajokat. Szezón: május 1-től október 15-ig

Hirdessen a Déli Hirlap-ban

Nyomtatja a „HIRLAP" tipografia si editura S. i. n. c. Arad,

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.